

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒.๑)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๗๕๘/๒๕๖๔
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๗๗๖/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

{	ระหว่าง	นายวิจิตร โภชนา	ผู้ฟ้องคดี
		ศึกษาธิการจังหวัดสงขลา ที่ ๑	
		คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ที่ ๒	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองสงขลา คดีหมายเลขดำที่ บ. ๓๐/๒๕๖๒ หมายเลขแดงที่ บ. ๗๐/๒๕๖๔

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ขณะผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑ มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง เนื่องจากได้ลงนามในสัญญาจ้างติดตั้งปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้าภายในโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่ศึกษาสงขลา เขต ๑ รวม ๘ โรงเรียน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามสัญญาเลขที่ ๗/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙ โดยสัญญาจ้างดังกล่าวทำขึ้นในวันเดียวกับที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ นำสัญญาจ้างฉบับเดียวกันไปจ่ายค่าอากรแสตมป์ตามใบสลักหลังตราสารของสรรพากรพื้นที่สาขาวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว โดยระยะทางไม่อาจนำสัญญาที่ทำขึ้นที่จังหวัดสงขลาไปเสียภาษีที่จังหวัดสระแก้วได้ในวันเดียวกัน ประกอบกับเจ้าหน้าที่พัสดุของโรงเรียน

/ไม่ได้ส่งประกาศ...

ไม่ได้ส่งประกาศเชิญชวนเพื่อเปิดโอกาสให้แก่ผู้ที่สนใจจัดเตรียมข้อเสนอตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๑ แต่มีห้างหุ้นส่วนจำกัด
ไทยนครรุ่งเรืองกิจ และห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. สองนคร มารับของสอบราคา และห้างหุ้นส่วนจำกัด
ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ได้ยื่นขอเสนอราคาเพียงรายเดียว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยคณะพนักงานไต่สวน
ได้รวบรวมพยานหลักฐานแล้วเห็นว่ากรณีรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีร่วมกับเจ้าหน้าที่พัสดุทำสัญญา
และลงนามในสัญญาไว้วางหน้า และมอบสัญญาให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ไปก่อน
วันที่ระบุในสัญญาโดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้เสนอราคารายอื่นเข้ามาแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๙๒๙ - ๑๐๐/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๐
จึงมีมติว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ
หน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มีควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่
ราชการ ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของ
ทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาล ประมาทเลินเล่อหรือ
ขาดการเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย
แก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
ตามมาตรา ๘๔ วรรคสาม มาตรา ๘๕ วรรคสอง และมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดสงขลา
(ก.ศ.จ. สงขลา) ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณาแล้วเห็นชอบ
ตามผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งมีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง และตามความเห็นของ อ.ก.ศ.จ. สงขลา
ประกอบหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม
๒๕๓๖ จึงมีมติลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยอาศัย
อำนาจตามความในมาตรา ๕๓ และมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและ
บุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐
ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบกับ
ระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยวินัยออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา ที่ ๑๓๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ มีนาคม
๒๕๖๒ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒
โดยพนักงานไต่สวนไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่เปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่
การไต่สวนพยานไม่ได้กระทำต่อหน้าผู้ฟ้องคดี ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีซักค้านพยานและ
นำพยานเข้าสืบหักล้างพยานของผู้กล่าวหา ผู้ฟ้องคดีอ้างพยานบุคคลจำนวน ๕ ปาก ประกอบด้วย
เจ้าหน้าที่ไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอสิงหนคร เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลชิงโค อำเภอสิง
หนคร นายสถานีวิทยุ และเจ้าหน้าที่สถานีวิทยุกระจายเสียง โดยพยานบุคคลมีชื่อที่อยู่ชัดเจน

/แต่พนักงาน...

แต่พนักงานไต่สวนไม่เรียกพยานบุคคลดังกล่าวมาไต่สวนเพื่อพิสูจน์ความจริง เพียงแต่แจ้งให้
 ผู้ฟ้องคดีนำเอกสารหลักฐานต่าง ๆ มาแสดงเท่านั้น อีกทั้ง การไต่สวนดำเนินการล่าช้า ทำให้
 พยานหลักฐานต่าง ๆ มีสภาพเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เพราะเหตุเกิดผ่านมาเกือบ ๑๐ ปี ก่อให้เกิด
 ภาระแก่ผู้ฟ้องคดีในการนำพยานหลักฐานมาแก้ข้อกล่าวหา อันขัดต่อมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติ
 ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ทั้งนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
 ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงข้าราชการครูที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนนี้ รวมถึง
 ผู้ฟ้องคดี คณะกรรมการสอบสวนเห็นควรให้ยุติเรื่อง และ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและ
 การออกจากราชการได้พิจารณาเห็นชอบกับผลการสอบสวนดังกล่าวจึงมีมติให้ยุติเรื่อง ก่อนที่
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะมีคำสั่งให้ไต่สวนข้อเท็จจริงกรณีข้อกล่าวหาเดียวกัน การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒
 ชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีอีกครั้ง จึงเป็นการกระทำที่ไม่เป็นธรรม นอกจากนี้
 การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้าภายในโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน
 มีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคที่เป็นองค์กรภายนอกเข้ามากำกับดูแล และการจัดจ้างปรับปรุงระบบ
 ไฟฟ้าดังกล่าวมีงบประมาณต่ำกว่าราคากลางที่กำหนด วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้มาตรฐานของ
 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคทุกประการ รัฐไม่ได้รับความเสียหายแต่อย่างใด และหากมีพฤติการณ์ในการ
 ดำเนินการสอบราคาจ้างโครงการดังกล่าวโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายดังที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กล่าวอ้างจริง
 ก็ต้องเป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่มีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติการจัดซื้อจัดจ้าง
 ข้าราชการครูแต่ละโรงเรียนที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง
 เป็นเพียงเครื่องมือของผู้มีอำนาจในการแสวงหาประโยชน์จากงบประมาณแผ่นดิน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒
 ในฐานะองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการจึงควร
 ดำเนินการสอบสวนและแสวงหาข้อเท็จจริง เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงถึงบุคคลที่อยู่เบื้องหลังการสั่งการ
 ให้ข้าราชการครูดำเนินการดังกล่าว ไม่ควรโยนความผิดให้ข้าราชการครูของแต่ละโรงเรียนต้อง
 มารับโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงในความผิดที่ตนเองไม่ได้มีเจตนากระทำความผิด การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒
 มีมติชี้มูลความผิดว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๔
 วรรคสาม มาตรา ๘๕ วรรคสอง และมาตรา ๘๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่ถูกต้องและไม่เป็นธรรม คำสั่งของ
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ชอบด้วย
 กฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
 สงขลา ที่ ๑๓๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ
 ตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

/๒. คีนสิทธิ...

๒. คืบสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของผู้ฟ้องคดีในฐานะข้าราชการบำนาญกลับมาดังเดิม เสมือนไม่เคยมีคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา ที่ ๑๓๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๑๖/๐๖๓๐ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑ แจ้งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑ ให้พิจารณาลงโทษทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาจำนวน ๑๗ ราย รวมทั้งผู้ฟ้องคดี ในฐานะความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติ คือ ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง และฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๔ วรรคสาม มาตรา ๘๕ วรรคสอง และมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑ จึงเสนอเรื่องมายังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครู และเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หลังจากนั้น คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดสงขลาในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณาแล้วเห็นชอบตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชี้มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี โดยลงโทษปลดออกจากราชการกับผู้ถูกกล่าวหาจำนวน ๑๖ ราย รวมทั้งผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในส่วนของผู้ฟ้องคดี คือ คำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา ที่ ๑๓๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ดังนั้น การสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นกรณีที่ต้องถือปฏิบัติตามมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ในฐานะผู้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาหลังจากได้รับสำนวนการไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ และมติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การว่า กองบังคับการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในวงราชการได้มีหนังสือ ที่ ตช ๐๐๒๖.(๑๐)๕/๒๑๗๙ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๒ ส่งเรื่องกล่าวหาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาดำเนินการ กรณีผู้บริหารโรงเรียน เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุ คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา และผู้รับจ้างของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต ๑ ดำเนินการโครงการติดตั้งระบบไฟฟ้าภายในโรงเรียนโดยมิชอบ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ

หน้าที่โดยทุจริตและทำเอกสารเท็จ กรณีการดำเนินการโครงการติดตั้งไฟฟ้าภายในโรงเรียน
 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต ๑ จังหวัดสงขลา ระหว่างเดือนสิงหาคม ๒๕๕๙
 ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รับเรื่องดังกล่าวไว้ดำเนินการ ตามมาตรา ๘๙ แห่ง
 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒
 โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวน เพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง
 ตามคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ ๕๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และคำสั่ง
 คณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ ๓๓๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒
 ในการประชุมครั้งที่ ๗๑๙ - ๙๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ มีมติให้ปรับเปลี่ยนรูปแบบ
 การไต่สวนข้อเท็จจริงจากการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวน เป็นมอบหมายให้องค์คณะ
 พนักงานไต่สวน จึงมีคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙
 แต่งตั้งองค์คณะพนักงานไต่สวน ทั้งนี้ องค์คณะพนักงานไต่สวนได้แจ้งคำสั่งดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดี
 ทราบแล้ว ผู้ฟ้องคดีมิได้คัดค้าน ต่อมา องค์คณะพนักงานไต่สวนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง
 โดยรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาทั้งหมดแล้วเห็นว่า มีพยานหลักฐานเพียงพอ
 ที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีกระทำการอันมีมูลความผิด จึงแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ
 เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ผู้ฟ้องคดีเข้าใจข้อกล่าวหาโดยตลอดและชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือ
 ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๙๒๙ - ๑๐๐/๒๕๖๐
 เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ พิจารณาสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วมีมติเป็นเอกฉันท์
 เห็นชอบตามความเห็นขององค์คณะพนักงานไต่สวนว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิด
 ทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเอง
 หรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการ
 โดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา
 มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาล ประมาทเลินเล่อ หรือขาดการเอาใจใส่ระมัดระวังรักษา
 ประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานกระทำ
 การอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๔ วรรคสาม มาตรา ๘๕ วรรคสอง
 และมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 พ.ศ. ๒๕๔๗ และมีมูลความผิดทางอาญา ตามมาตรา ๑๕๑ และมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา
 และตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ
 พ.ศ. ๒๕๔๒ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๑๖/๐๖๓๐ ลงวันที่ ๑๖
 มีนาคม ๒๕๖๑ แจ้งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต ๑ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา
 ของผู้ฟ้องคดีเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดี และมีหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช
 ๐๐๑๖/๐๖๓๑ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑ แจ้งอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินคดีอาญา ในการไต่สวน

/ข้อเท็จจริงนั้น...

ข้อเท็จจริงนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้ว การวินิจฉัยข้อเท็จจริงเป็นไปตามพยานหลักฐานที่ปรากฏในสำนวนการไต่สวน และพยานหลักฐานดังกล่าวสามารถพิสูจน์ความผิดของผู้ฟ้องคดีได้ มติชี้มูลความผิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา ที่ ๑๓๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ร่วมกับเจ้าหน้าที่พัสดุของโรงเรียนทำสัญญา และลงนามในสัญญาไว้ล่วงหน้า โดยให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ เป็นคู่สัญญา และไม่ได้มอบสัญญาให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ไปก่อนวันที่ระบุในสัญญา นั้น เห็นว่า ขณะเกิดเหตุคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ ผู้ฟ้องคดีได้รับมอบอำนาจจาก เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามคำสั่งที่ ๒๒/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ให้มีอำนาจสั่งซื้อสิ่งจ้างและดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ประมาณการและขอรับงบประมาณจากสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสงขลา เขต ๑ เพื่อเป็นค่าดำเนินงานติดตั้งปรับปรุงและซ่อมแซมระบบไฟฟ้า และได้รับ จัดสรรงบประมาณ จำนวน ๒๖๔,๙๙๗ บาท ต่อมา เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ นางระรวย กมลเจริญ เจ้าหน้าที่พัสดุ ได้จัดทำรายงานเหตุผลและความจำเป็นในการขอจ้างติดตั้งปรับปรุง ซ่อมแซมระบบไฟฟ้าภายในโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน เสนอผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทานลงนาม และพิจารณาให้ความเห็นชอบจัดจ้างติดตั้งปรับปรุงและ ซ่อมแซมระบบไฟฟ้างกล่าวโดยวิธีการสอบราคา กำหนดราคากลาง ๒๖๔,๙๙๗ บาท ผู้ฟ้องคดี มีคำสั่งโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน ที่ ๓๗/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ แต่งตั้ง คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา คณะกรรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงานจ้าง และลงนาม ประกาศสอบราคาและหนังสือถึงผู้มีอาชีพรับจ้างและหน่วยงานต่าง ๆ โดยกำหนดยื่นซองสอบราคา ตั้งแต่วันที่ ๑ - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๙ และกำหนดเปิดซองสอบราคาในวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๙ โดยไม่ปรากฏหลักฐานการจัดส่งประกาศการสอบราคา ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๑ ซึ่งกำหนดว่า เมื่อหัวหน้าส่วนราชการ สั่งการอนุมัติแล้วให้เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำประกาศเชิญชวนเพื่อคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้น และ ประกาศเชิญชวน โดยในประกาศครั้งแรกให้กำหนดสถานที่ วัน เวลารับข้อเสนอ ปิดการรับ ข้อเสนอ และเปิดซองข้อเสนอ พร้อมทั้งประกาศโฆษณาและแจ้งลักษณะโดยย่อของพัสดุ ที่ต้องการซื้อหรืองานที่ต้องการจ้างและกำหนดเวลาให้พอเพียงเพื่อเปิดโอกาสให้แก่ผู้ที่สนใจ จัดเตรียมข้อเสนอ ทั้งนี้ จะต้องกระทำก่อนวันรับซองข้อเสนอไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน โดยประกาศ ทางวิทยุกระจายเสียงและลงประกาศในหนังสือพิมพ์ หากเห็นสมควรจะส่งประกาศเชิญชวนไปยัง

/ผู้มีอาชีพ...

ผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้างทำงานนั้นโดยตรงหรือโฆษณาด้วยวิธีอื่นอีกก็ได้ ต่อมา นายสมยศ ไชยศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านซับเจริญ จังหวัดสระแก้ว และในฐานะหุ้นส่วนผู้จัดการ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ และห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. สองนคร และนายจිරวัช ชัยชนะ ตกลงที่จะเป็น คู่สัญญาและแบ่งผลประโยชน์ร่วมกัน โดยนายสมยศ จะได้รับส่วนแบ่งร้อยละ ๒๐ จากราคาจ้าง นายจिरวัช ได้รับส่วนแบ่งร้อยละ ๓๐ และอีกร้อยละ ๓๐ จะนำไปจ่ายค่าแรง และส่วนที่เหลือ ร้อยละ ๒๐ คือ ต้นทุนที่แท้จริง โดยตกลงแบ่งงานและให้นายอนันต์ แจ็กสูงเนิน ซึ่งเคยเป็น ลูกจ้างของนายจिरวัช และเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. สองนคร รับจ้างช่วงต่อ จากห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ โดยนายสมยศ จะเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำ เอกสารการสอบราคาและให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ โดยนายจिरวัช เป็นผู้รับของ สอบราคา แล้วร่วมกันนำเอกสารการสอบราคาที่ได้เตรียมไว้ให้นางวิสพร ทองล่อง ในฐานะหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุลงชื่อในรายงานผลการรับของเสนอราคาเพื่อเป็นหลักฐาน ว่าได้ส่งมอบของเสนอราคาให้กับนายประยูร ฉุ่มประดับ ประธานกรรมการเปิดของสอบราคา เพื่อจัดทำรายงานผลการเปิดของสอบราคาจ้าง โดยมีนายประยูร ประธานกรรมการเปิดของสอบราคา นางวิสพร และนางสุชาดา จันทะโน กรรมการเปิดของสอบราคา จัดทำเอกสารการพิจารณา เลือกห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ซึ่งระบุเสนอราคา ๒๖๓,๐๐๐ บาท เป็นคู่สัญญา โดยไม่มีการจัดให้มีการแข่งขันราคากันอย่างแท้จริง ต่อมา ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน จึงจัดทำสัญญาจ้างปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้าภายในโรงเรียน วัดบ่อสระวิทยาทาน เลขที่ ๗๒๕๔๔ ระบุว่าทำที่โรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นวันเดียวกับที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ นำสัญญาจ้างฉบับดังกล่าว ไปเสียค่าอากรแสตมป์ ตามใบสลักหลังตราสารของสรรพากรพื้นที่สาขาวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จึงเป็นการจัดเตรียมเอกสารไว้ก่อนล่วงหน้าเพื่อเลือกห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ เป็นคู่สัญญา โดยผู้ฟ้องคดีให้ถ้อยคำว่าการสอบราคาครั้งนี้มีการทำสัญญาจ้างและผู้ฟ้องคดีลงลายมือชื่อ ในสัญญาจ้างเรียบร้อย รอเพียงผู้เสนอราคาเข้ามาดำเนินการซ่อมแซมปรับปรุงระบบไฟฟ้า และไม่ได้มอบเอกสารสอบราคาให้กับผู้ใด แสดงให้เห็นว่ามีการเตรียมการว่าจะทำสัญญากับ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะมีการเปิดของสอบราคา ประกอบกับ นางระรวย กมลเจริญ ข้าราชการครู ในฐานะเจ้าหน้าที่พัสดุ ให้ถ้อยคำว่าการฟ้องคดีนำเอกสาร เกี่ยวกับการสอบราคาจ้างโครงการดังกล่าว มาให้ตนแก้ไขเอกสารเกี่ยวกับการสอบราคาเพื่อให้ สอดคล้องกับวันเวลาในการสอบราคาของโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน และจะให้ลงลายมือชื่อ ในเอกสารตามขั้นตอนเพื่อให้สอดคล้องตามวันเวลาในการสอบราคาจ้างดังกล่าว โดยไม่เคย ได้รับของจากห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ แต่อย่างใด อีกทั้งขณะที่ลงลายมือชื่อ ในสัญญานั้น ได้มีลายมือชื่อของผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างอยู่ก่อนแล้ว นอกจากนี้ นางวิสพร

/นางสุชาดา...

นางสุชาดา และนางระรวัย กรรมการเปิดซองสอบราคา ให้ถ้อยคำสอดคล้องกันว่า ราคากลางจำนวน ๒๖๔,๙๙๗ บาท เป็นราคาที่ผู้ฟ้องคดีแจ้งแก่คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา โดยไม่มีการตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีได้อนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าจ้างให้กับห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ จำนวน ๒๖๓,๐๐๐ บาท ทั้งที่ต้นทุนการก่อสร้างมีจำนวนเพียงร้อยละ ๒๐ ของราคาปรับปรุงระบบไฟฟ้าดังกล่าว จึงเป็นการอนุมัติจ้างในราคาแพงเกินจริง อันเป็นผลมาจากการไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ดังนั้น การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงมีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาล ประมาทเลินเล่อ หรือขาดการเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๘๔ วรรคสาม มาตรา ๘๕ วรรคสอง และมาตรา ๘๔ วรรคสอง และมีมูลความผิดทางอาญา ฐานเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์สินใด ๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ หรือเจ้าของทรัพย์สินนั้น และฐานเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ และมาตรา ๑๕๗ และฐานเป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกระทำการใด ๆ โดยมีมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เพื่อเอื้ออำนวยแก่ผู้เข้าทำการเสนอราคารายใด ให้เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ดังนั้น มติซึ่งมีมูลความผิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และคำสั่งลงโทษของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีเปิดโอกาสให้ผู้เสนอราคารายอื่นเข้ามาแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมแล้ว ในการจัดจ้างติดตั้งปรับปรุงและซ่อมแซมระบบไฟฟ้าภายในโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และกระทำการโดยสุจริตและรักษาผลประโยชน์ของรัฐ โดยไม่ปรากฏความเสียหายในการจัดจ้างดังกล่าว นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงจากการไต่สวนพยานบุคคลและพยานเอกสารรับฟังได้ว่า ข้อ ๓๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำประกาศเชิญชวนเพื่อคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้นและประกาศเชิญชวน โดยในประกาศครั้งแรก ให้กำหนดสถานที่ วัน เวลารับข้อเสนอ ปิดการรับข้อเสนอ และเปิดซอง

/ข้อเสนอ...

ข้อเสนอ พร้อมทั้งประกาศโฆษณาและแจ้งลักษณะโดยย่อของพัสดุที่ต้องการซื้อหรืองานที่ต้องการจ้าง และกำหนดเวลาให้เพียงพอ เพื่อเปิดโอกาสให้แก่ผู้ที่สนใจจัดเตรียมข้อเสนอ ทั้งนี้ จะต้องกระทำ ก่อนวันรับซองข้อเสนอไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน โดยประกาศทางวิทยุกระจายเสียงและลงประกาศ ในหนังสือพิมพ์ หากเห็นสมควรจะส่งประกาศเชิญชวนไปยังผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้างทำงานนั้น โดยตรง หรือโฆษณาด้วยวิธีอื่นอีกก็ได้ ซึ่งตามคำฟ้องผู้ฟ้องคดีอ้างว่าเอกสารหลักฐานชำระดู บกพร่องไปตามกาลเวลา เพราะเหตุเกิดเกือบ ๑๐ ปี มีความเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน ข้าราชการสับเปลี่ยนตำแหน่งและโยกย้าย จึงไม่ปรากฏหลักฐานการจัดส่งประกาศสอบราคา และหนังสือเชิญชวนไปยังผู้มีอาชีพรับจ้างทำงานให้เสนอราคาแต่อย่างใด และไม่ปรากฏ พยานหลักฐานยืนยันว่าได้มีการนำประกาศดังกล่าวไปติดตามสถานที่ต่าง ๆ ตามที่กล่าวอ้าง จึงเป็น เพียงคำกล่าวอ้างลอย ๆ ไม่มีเหตุให้รับฟัง หากมีการจัดส่งประกาศและหนังสือเชิญชวนเผยแพร่ ให้รู้กันอย่างกว้างขวาง เพื่อเปิดโอกาสให้แก่ผู้ที่สนใจจัดเตรียมข้อเสนอ ย่อมต้องมีผู้ประกอบการ รายอื่น ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในท้องที่จังหวัดสงขลาทราบ และเข้ามาแข่งขันราคา แต่ปรากฏว่าการสอบราคา ดังกล่าวมีเพียงห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ที่จังหวัดปราจีนบุรี มารับของ สอบราคาและยื่นซองเสนอราคาเพียงรายเดียว จึงมีเหตุให้เชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีและนางระรวัย เจ้าหน้าที่พัสดุ โรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน ร่วมกันจัดทำสัญญาและลงนามในสัญญาไว้ล่วงหน้า โดยให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ เป็นคู่สัญญา และมอบสัญญาให้กับห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ไปดำเนินการเสียภาษีเอง โดยไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม ประกอบกับผู้ฟ้องคดีลงนามในสัญญาจ้างเลขที่ ๓/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ สัญญาจ้าง ดังกล่าว ระบุว่าทำที่โรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นวันเดียวกับ ที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ นำสัญญาฉบับเดียวกันไปจ่ายค่าอากรแสตมป์ตาม ใบสลักหลังตราสารของสรรพากรพื้นที่สาขาวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ซึ่งขัดกับสภาพความเป็นจริง เมื่อพิจารณาจากระยะทางแล้วไม่อาจนำสัญญาที่ทำขึ้นที่จังหวัดสงขลาไปเสียภาษีที่จังหวัดสระแก้วได้ ในวันเดียวกัน ประกอบกับข้อเท็จจริงว่า นางระรวัย ไม่ได้จัดส่งประกาศเชิญชวนเพื่อเปิดโอกาส ให้แก่ผู้ที่สนใจจัดเตรียมข้อเสนอ แต่การสอบราคาดังกล่าวมีเพียงห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ มารับของสอบราคาและยื่นซองเสนอราคาเพียงรายเดียว จึงมีพยานหลักฐานเพียงพอรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีจัดทำสัญญาและลงนามในสัญญาไว้ล่วงหน้าแล้วมอบให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ไปก่อนวันที่ระบุในสัญญา โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้เสนอราคารายอื่นเข้ามาแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการอนุมัติจ้างในราคาแพงเกินจริง ซึ่งเป็นผลมาจากการไม่เปิดโอกาส ให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า การไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากดำเนินการไต่สวนล่าช้า ทำให้พยานหลักฐานต่าง ๆ มีสภาพเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

/ก่อให้เกิด...

ก่อให้เกิดภาระแก่ผู้ฟ้องคดีในการนำพยานหลักฐานมาแก้ข้อกล่าวหา และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงข้าราชการครูที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนในคดีนี้ รวมถึงผู้ฟ้องคดี ผลการไต่สวนสรุปว่าควรให้ยุติเรื่อง และ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการพิจารณาไม่มีมติให้ยุติเรื่องไปแล้ว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซ้ำมุลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีอีกครั้งเป็นการกระทำที่ไม่เป็นธรรม นั้น เห็นว่า การดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงคดีนี้มีผู้ถูกกล่าวหาจำนวน ๕๒ คน และพยานหลักฐาน ประกอบด้วยพยานบุคคล และพยานเอกสารที่ต้องนำมาพิจารณามีจำนวนมาก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยคณะอนุกรรมการไต่สวนและองค์คณะพนักงานไต่สวนดำเนินการไต่สวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องกว่า ๕๐ ปาก รวมทั้งต้องรวบรวมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง กรณีดังกล่าวจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อความชัดเจนสมบูรณ์ในการพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับความผิดและความบริสุทธิ์ของผู้ถูกกล่าวหาตามเรื่องกล่าวหาเรื่องเรียน หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติซ้ำมุลความผิดผู้ถูกกล่าวหา ย่อมมีผลกระทบต่อสถานะและความเจริญในหน้าที่การงานของผู้ถูกกล่าวหา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงต้องดำเนินการโดยพินิจพิเคราะห์ด้วยความละเอียดรอบคอบและเที่ยงธรรม ข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานแห่งคดีนี้รับฟังเป็นยุติว่า ผู้ฟ้องคดีกับพวกได้กระทำความผิดจริง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติซ้ำมุลความผิด และส่งสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงให้อัยการสูงสุดดำเนินคดีอาญาภายในอายุความแล้ว และองค์คณะพนักงานไต่สวนแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบแล้วว่า ในการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาผู้ฟ้องคดีสามารถอ้างพยานบุคคลหรืออ้างพยานหลักฐาน โดยขอให้องค์คณะพนักงานไต่สวนเรียกหรือไต่สวนพยานหลักฐานนั้นได้ตามข้อ ๓๙ ประกอบข้อ ๕๒ ของระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการไต่สวนข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หากเห็นว่าเกิดข้อขัดข้องบางประการอันจะเป็นภาระแก่ตนในการนำพยานบุคคลใดหรือพยานเอกสารรายการใดมานำสืบแก้ข้อกล่าวหา ก็ย่อมที่จะอ้างหรือให้องค์คณะพนักงานไต่สวนเรียกมาก็ได้ ทั้งในการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาผู้ฟ้องคดีมิได้แสดงให้ปรากฏซึ่งข้อขัดข้องดังกล่าวด้วยไม่ ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการครู การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งกำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้บริหารราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา และมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะการบรรจุและแต่งตั้ง และการบริหารงานบุคคลในเรื่องอื่นที่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และกำหนดให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจและหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นชอบการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์

/และการร้องทุกข์...

และการร้องทุกข์ การดำเนินการดังกล่าวเป็นการปฏิบัติราชการในการบริหารงานบุคคลของ
 เขตพื้นที่การศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗
 ซึ่งถือเป็นคนละส่วนกับกรณีที่ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงและมีมติชี้มูล
 ความผิดทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีอันเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติ
 ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ทั้งนี้ในกรณีที่
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติว่าเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ต้องถือว่าการไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒
 เป็นการสอบสวนใหม่หรือการสอบสวนเพิ่มเติมของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และ
 การลงโทษใหม่ตามฐานความผิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นการเพิ่มโทษตามกฎหมายที่ใช้บังคับ
 สำหรับการดำเนินการทางวินัยของผู้ฟ้องคดี คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒
 เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายและมีใช้เป็นการลงโทษซ้ำสอง ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีอำนาจไต่สวน
 และวินิจฉัยความผิดทางวินัยฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้
 ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ฐานปฏิบัติหน้าที่
 ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงาน
 การศึกษา มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาล ประมาทเลินเล่อ หรือขาดการเอาใจใส่
 ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
 และฐานกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัติระเบียบ
 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๘๔ วรรคสาม มาตรา ๘๕ วรรคสอง
 และมาตรา ๙๔ วรรคสอง ซึ่งเป็นความผิดที่เกี่ยวข้องกันด้วย

ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า ขณะผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการครูและบุคลากร
 ทางการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน ตำบลชิงโค อำเภอสิงหนคร
 จังหวัดสงขลา ผู้ฟ้องคดีได้ลงนามในสัญญาจ้างระหว่างโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน ผู้ว่าจ้าง
 กับห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ผู้รับจ้าง เพื่อปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้าภายในของ
 โรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๓/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๙
 วงเงินค่าจ้าง ๒๖๓,๐๐๐ บาท ต่อมา สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักงานการตรวจเงิน
 แผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๕ (จังหวัดสงขลา) ตรวจสอบสืบสวนการดำเนินการโครงการปรับปรุงซ่อมแซม
 ระบบไฟฟ้าภายในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต ๑ พบว่า มีความไม่ชอบ
 ด้วยกฎหมาย จึงรายงานการตรวจสอบสืบสวนถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติให้ดำเนินการตามกฎหมาย
 กับผู้กระทำผิด โดยในส่วนของโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน มีผู้เกี่ยวข้องจำนวน ๕ ราย รวมทั้ง
 ผู้ฟ้องคดี หลังจากนั้น กองบังคับการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
 กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง มีหนังสือ ที่ ดช ๐๐๒๖.(๑๐)๕/๒๑๓๙ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน
 ๒๕๕๒ ส่งเรื่องกล่าวโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อดำเนินการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

/จึงมอบหมาย...

จึงมอบหมายองค์คณะพนักงานไต่สวน เพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง จากการไต่สวนขององค์คณะพนักงานไต่สวนรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ลงนามในสัญญาจ้างติดตั้งปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้าภายในโรงเรียน ปิงปประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๓/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ โดยสัญญาจ้างดังกล่าวทำขึ้นในวันเดียวกับที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ นำสัญญาจ้างฉบับเดียวกันไปจ่ายค่าอากรแสตมป์ตามใบสลักหลังตราสารของสรรพากรพื้นที่สาขาวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว โดยระยะทางไม่อาจนำสัญญาที่ทำขึ้นที่จังหวัดสงขลาไปเสียภาษีที่จังหวัดสระแก้วได้ในวันเดียวกัน ประกอบกับเจ้าหน้าที่พัสดุของโรงเรียนไม่ได้ส่งประกาศเชิญชวนเพื่อเปิดโอกาสให้แก่ผู้ที่สนใจจัดเตรียมข้อเสนอตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๑ แต่มีห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ และห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. สองนคร มารับซองสอบราคา และห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ยื่นซองเสนอราคาเพียงรายเดียว กรณีจึงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีร่วมกับเจ้าหน้าที่พัสดุทำสัญญาและลงนามในสัญญาไว้ล่วงหน้า และมอบสัญญาให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ไปก่อนวันที่ระบุในสัญญา โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้เสนอราคารายอื่นเข้ามาแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม จากกรณีดังกล่าวเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับมอบอำนาจในการดำเนินการซื้อการจ้างและดำเนินการอื่นที่กำหนดในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ ๒๒/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ดังนั้น การจัดซื้อจัดจ้างที่พิพาทผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการควบคุมตรวจสอบการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนให้เป็นไปโดยเปิดเผย โปร่งใส และเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม และในการดำเนินการแต่ละขั้นตอนจะต้องมีการบันทึกหลักฐานในการดำเนินการพร้อมทั้งต้องระบุเหตุผลในการพิจารณาสั่งการในขั้นตอนที่สำคัญไว้เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย ตามข้อ ๑๕ ทวิ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อปรากฏว่า ในขั้นตอนการดำเนินการสอบราคาจ้างที่พิพาท แม้จะอ้างว่ามีการจัดส่งประกาศไปยังผู้มีอาชีพรับจ้างและมีการปิดประกาศสอบราคาที่โรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน องค์การบริหารส่วนตำบลชังโค แต่ไม่ปรากฏหลักฐานการส่งประกาศสอบราคา หรือการแจ้งผู้มีอาชีพรับจ้าง และหลักฐานการเสียค่าใช้จ่ายในการจัดส่ง กรณีจึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่า ในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการที่พิพาทมีการจัดส่งประกาศสอบราคาให้แก่ผู้ที่สนใจหรือมีการปิดประกาศสอบราคาดังกล่าวไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ตามที่กำหนดในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๓๑ ประกอบกับพฤติการณ์ของหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ผู้รับจ้างที่นำสัญญาจ้างเลขที่ ๓/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ ไปเสียค่าอากรแสตมป์ที่สรรพากรพื้นที่สาขาวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ในวันเดียวกันกับวันที่มีการลงนามในสัญญาดังกล่าวที่จังหวัดสงขลา ซึ่งโดยระยะทางแล้วไม่อาจเชื่อได้ว่าสามารถกระทำได้

/ในวันเดียวกัน...

ในวันเดียวกัน อีกทั้ง นางมณีพรรณ โพธิมูล เจ้าหน้าที่บริหารงาน ๕ สำนักงานสรรพากร
 อำเภอลำปาง จังหวัดสระแก้ว มีหน้าที่เกี่ยวกับการรับชำระอากรแสตมป์เป็นตัวเงิน ที่ปรากฏชื่อ
 เป็นผู้รับชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดอากรแสตมป์ในสัญญาจ้าง ระหว่าง ห้างหุ้นส่วนจำกัด
 ไทยนครรุ่งเรืองกิจ กับโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน ให้การยืนยันว่า ในการชำระภาษีดังกล่าว
 ผู้รับจ้างจะต้องนำสัญญาฉบับจริงมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่สรรพากรตามประกาศอธิบดี
 กรมสรรพากรเกี่ยวกับอากรแสตมป์ (ฉบับที่ ๓๗) เรื่อง กำหนดวิธีการชำระอากรเป็นตัวเงิน
 แทนการปิดแสตมป์อากร สำหรับตราสารบางลักษณะ และตนได้รับชำระอากรตรงตามวันที่ระบุ
 ในเอกสารดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับการให้ถ้อยคำของนายธนาวิทย์ จุลยานนท์ นักวิชาการ
 สรรพากรชำนาญการ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ สาขาเมืองสงขลา ให้ถ้อยคำที่ว่า สำเนาตราสาร
 ที่ได้รับจากการส่งทางโทรสารไม่สามารถนำมาชำระค่าอากรได้ เนื่องจากต้องนำตราสารฉบับจริง
 มาประกอบด้วย ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับอากรแสตมป์ (ฉบับที่ ๓๗) เรื่อง
 กำหนดวิธีการชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดแสตมป์อากร สำหรับตราสารบางลักษณะ
 จึงรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ลงนามในสัญญาไว้ล่วงหน้าและมอบให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ
 ไปก่อนวันที่ระบุในสัญญา พฤติการณ์การกระทำของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจึงเป็นเหตุส่วนหนึ่งที่ทำให้
 ผู้มีอาชีพรับจ้างเข้าสู่กระบวนการเสนอราคาน้อยกว่าที่ควรจะเป็น อันมีผลต่อการแข่งขันราคา
 อย่างเป็นธรรม นอกจากนี้ ยังปรากฏข้อเท็จจริงจากคำให้การของนายจรัสชัย ชัยชนะ หัวหน้าผู้จัดการ
 ของห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ผู้รับจ้างโครงการปรับปรุงระบบไฟฟ้าที่พิพาท ให้การต่อ
 องค์คณะพนักงานไต่สวนว่า เดิมห้างหุ้นส่วนจำกัดดังกล่าวมีหุ้นส่วนสองคน คือ ตนและนายสมยศ
 ไชยศรี โดยตนเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ แต่ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๐ นายสมยศ ขอออกจาก
 การเป็นหุ้นส่วน เนื่องจากมีการร้องเรียนเกี่ยวกับการรับจ้างปรับปรุงระบบไฟฟ้าของโรงเรียน
 ที่จังหวัดสงขลา แต่นายสมยศ ยังคงคอยแนะนำเกี่ยวกับเอกสารที่ใช้ในการยื่นของสอบราคาว่า
 ต้องทำแบบใดรวมถึงในการเสนอราคา เมื่อได้รับเงินค่าจ้าง นายสมยศ จะได้รับส่วนแบ่งร้อยละ ๒๐
 ของราคาที่ได้รับจ้าง ส่วนตนได้รับร้อยละ ๓๐ และอีกร้อยละ ๓๐ จะนำไปจ่ายค่าแรง ส่วนร้อยละ ๒๐
 ที่เหลือคือต้นทุนที่แท้จริง จากข้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นได้ว่า ในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการที่พิพาท
 มีต้นทุนที่เป็นค่าวัสดุการก่อสร้างและค่าแรงงานในการก่อสร้างรวมกันเป็นเงินประมาณร้อยละ ๕๐
 ของวงเงินค่าจ้างตามสัญญาจ้างที่พิพาท กรณีจึงก่อให้เกิดความเสียหายต่อเงินงบประมาณของรัฐ
 ที่ต้องสูญเสียไปเกินกว่าราคาค่าจ้างโดยปกติ จึงเห็นได้ว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีย่อมคาดหมายได้ว่า
 จะมีผลทำให้เกิดการเสนอราคาอย่างไม่เป็นธรรม และจะทำให้ผู้เข้าเสนอการรายใดรายหนึ่ง
 ได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ กรณีจึงเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ
 และทำให้รัฐได้รับความเสียหายอันเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้น
 การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริต

/ต่อหน้าที่...

ต่อหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๘๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ส่วนความผิดฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาล ประมาทเลินเล่อ หรือขาดการเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่า เป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง และมาตรา ๘๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดีในความผิดฐานดังกล่าว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับในขณะนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดตามการชี้มูลความผิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติในการประชุมครั้งที่ ๙๒๙ - ๑๐๐/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ ว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องผูกพันตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการพิจารณาโทษทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการแก่ผู้ฟ้องคดีตามผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติ โดยมีต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก และต้องถือเอารายงานเอกสารและความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องพิจารณาสั่งลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชี้มูลความผิดตามมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับในขณะนั้น และแม้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะชี้มูลความผิดฐานอื่นมาด้วย ก็ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ชี้มูลความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแต่อย่างใด ประกอบกับเมื่อพิจารณาระดับโทษที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ใช้ดุลพินิจลงโทษผู้ฟ้องคดี คือ ปลดออกจากราชการ เป็นระดับโทษต่ำสุดของฐานความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแล้ว ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา ที่ ๑๓๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๙๒๙ - ๑๐๐/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว กรณีที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า การไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีต่อสู้คดีอย่างเต็มที่ ไม่ได้ไต่สวนพยานต่อหน้าผู้ฟ้องคดี ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีซักค้านพยานและนำพยานเข้าสืบหักล้างพยานของผู้กล่าวหา นั้น เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๑๖/๐๖๔๓ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐ แจ้งผู้ฟ้องคดีให้ไปรับทราบข้อกล่าวหา โดยผู้ฟ้องคดีรับทราบบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหา เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และผู้ฟ้องคดีได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐

/นอกจากนี้...

นอกจากนี้ หากผู้ฟ้องคดีจะอ้างพยานบุคคลหรือพยานหลักฐานใด สามารถขอให้คณะอนุกรรมการไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เรียกหรือไต่สวนพยานหลักฐานนั้นได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะอนุกรรมการไต่สวนเห็นสมควรด้วย อีกทั้ง ในการไต่สวนหรือสอบปากคำพยานห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่นั้นด้วย เว้นแต่คณะอนุกรรมการไต่สวนจะอนุญาตเพื่อประโยชน์แห่งการไต่สวนข้อเท็จจริง จึงเห็นได้ว่าการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชอบด้วยระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่าด้วยการไต่สวนข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งใช้บังคับในขณะนั้น ข้อ ๒๖ วรรคหนึ่ง ข้อ ๒๗ วรรคหนึ่ง ข้อ ๓๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง และข้อ ๓๙ วรรคสาม แล้ว ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจรับฟังได้ ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ข้อพิพาทที่เกิดขึ้น อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต ๑ ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีแล้ว โดยเห็นว่าไม่มีมูลความผิดจึงสั่งยุติเรื่องนั้น เห็นว่า แม้จะมีการดำเนินการทางวินัยตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างแล้ว แต่กรณีพิพาทนี้เป็นการดำเนินการทางวินัยกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติชี้มูลความผิด ซึ่งเป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมายดังที่ได้อธิบายไว้แล้วข้างต้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจยกเอาการสั่งยุติเรื่องในการดำเนินการทางวินัยครั้งก่อนมากล่าวอ้างเพื่อให้หลุดพ้นจากความรับผิดชอบจากกรณีพิพาทนี้ได้ ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจรับฟังได้ และพิพากษายกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า การไต่สวนโดยพนักงานไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่เปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ การไต่สวนพยานไม่ได้กระทำต่อหน้าผู้ฟ้องคดี ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาซักค้านพยานและนำพยานเข้าสืบหักล้างพยานของผู้กล่าวหา ผู้ฟ้องคดีอ้างพยานบุคคลจำนวน ๕ ปาก ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอสิงหนคร เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลชิงโค นายสถานีวิทยุและเจ้าหน้าที่สถานีวิทยุกระจายเสียง โดยพยานบุคคลมีชื่อที่อยู่ชัดเจน แต่พนักงานไต่สวนไม่เรียกพยานบุคคลดังกล่าวมาไต่สวนเป็นพยานเพื่อพิสูจน์ความจริง เพียงแต่แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีนำเอกสารหลักฐานต่าง ๆ มาแสดงเท่านั้น อีกทั้ง การไต่สวนดำเนินการล่าช้า ทำให้พยานหลักฐานต่าง ๆ มีสภาพเปลี่ยนแปลงไป เพราะเหตุเกิดผ่านมาเกือบ ๑๐ ปี ก่อให้เกิดภาระแก่ผู้ฟ้องคดีในการนำพยานหลักฐานมาแก้ข้อกล่าวหา นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงข้าราชการครูที่เกี่ยวข้องกับกรณีพิพาทในคดีนี้รวมถึงผู้ฟ้องคดี ผลการสอบสวนเห็นควรให้ยุติเรื่อง โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการได้พิจารณาผลการสอบสวนแล้วมีมติให้ยุติเรื่องก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะมีคำสั่งให้ไต่สวนข้อเท็จจริง กรณีกล่าวหาผู้ฟ้องคดีว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีอีกครั้งเป็นการกระทำที่ไม่เป็นธรรม อีกทั้ง การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้าภายในโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน มีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นองค์กรภายนอกเข้ามากำกับดูแล โดยได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในงบประมาณต่ำกว่าราคากลาง

/ที่กำหนด...

ที่กำหนด วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้มาตรฐานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคทุกประการ และรัฐไม่ได้รับความเสียหายแต่อย่างใด หากมีพฤติการณ์ในการดำเนินการสอบราคาจ้างโครงการดังกล่าวโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายดังที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กล่าวอ้างจริง ย่อมเป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่มีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติการจัดซื้อจัดจ้าง ข้าราชการครูแต่ละโรงเรียนที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง จึงเป็นเพียงเครื่องมือของผู้มีอำนาจในการแสวงหาประโยชน์จากงบประมาณแผ่นดิน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ จึงควรดำเนินการสอบสวนและแสวงหาข้อเท็จจริงตามระบบไต่สวนที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงถึงบุคคลที่อยู่เบื้องหลังการสั่งการให้ดำเนินการดังกล่าว ไม่ควรโยนความผิดให้ข้าราชการครูของแต่ละโรงเรียนต้องมารับโทษทางวินัยร้ายแรงในความผิดที่ตนเองไม่ได้มีเจตนากระทำความผิด การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๔ วรรคสาม มาตรา ๘๕ วรรคสอง และมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่ถูกต้องและไม่เป็นธรรมกับผู้ฟ้องคดี คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

กรณีที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ นำร่างสัญญาที่ไม่ลงชื่อไปชำระอากรแสตมป์ตามใบสลักหลังตราสารของสรรพากรพื้นที่ สาขาวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว เห็นว่า เจตนารมณ์การจัดเก็บภาษีเพื่อนำเงินเข้ารัฐมิได้เคร่งครัดที่จะต้องนำสัญญาฉบับจริงมาแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เสมอไป ซึ่งประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับอากรแสตมป์ (ฉบับที่ ๓๗) เรื่อง กำหนดวิธีการชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดแสตมป์อากร สำหรับตราสารบางลักษณะ ข้อ ๓ (๓) กำหนดเพียงให้นำตราสารมาสลักหลังตามระเบียบของกรมสรรพากรก่อนกระทำตราสารหรือภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันถัดจากวันกระทำตราสารนั้น โดยมีได้มีการระบุ ว่า ตราสารที่นำมาสลักหลังตามระเบียบดังกล่าวต้องเป็นตราสารตัวจริงต้นฉบับ การกระทำครั้งแรกต่อตราสารจึงสามารถใช้สำเนาได้ ดังนั้น การนำร่างสัญญาที่ยังไม่มีการลงชื่อไปชำระอากรแสตมป์ตามใบสลักหลังตราสารของสรรพากรพื้นที่ สาขาวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จึงสามารถกระทำได้ คำให้การบางส่วนของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ที่สรรพากรพื้นที่สาขาวังน้ำเย็นที่อ้างว่า สำเนาตราสารที่ได้รับจากการส่งทางโทรสารไม่สามารถนำมาชำระค่าอากรได้เนื่องจากต้องนำตราสารฉบับจริงมาประกอบด้วย จึงไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติดังกล่าว นอกจากนี้ ได้มีการยื่นจ่ายอากรแสตมป์ลักษณะเดียวกันพร้อมกันในหลายโรงเรียน แสดงให้เห็นว่าผู้มีอำนาจที่มีตำแหน่งสูงกว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ดำเนินการสั่งการดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ดำเนินการตรวจสอบเส้นทางการเงินเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงของผู้อยู่เบื้องหลัง ส่วนกรณีที่กล่าวหาว่า ร่างสัญญาที่ปรากฏต่อสรรพากรพื้นที่สาขาวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว มีการลงนามล่วงหน้า นั้น ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ร่วมกับเจ้าหน้าที่พัสดุของโรงเรียน

/วัดบ่อสระ...

วัดบ่อสระวิทยาทานทำสัญญาและลงนามในสัญญาไว้ล่วงหน้า และไม่ได้มอบสัญญาให้
 ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ไปก่อนวันที่ระบุในสัญญา หากแต่เป็นการลงนามตามปกติ
 ประกอบกับคำให้การของผู้ที่ไปยื่นเสียภาษียอมรับว่าใช้ร่างสัญญา ศาลปกครองชั้นต้นไม่ได้
 วินิจฉัยประเด็นนี้โดยชัดแจ้ง อีกทั้งงบประมาณตามโครงการปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้า
 ภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต ๑ มีการเตรียมการก่อนที่
 ผู้ฟ้องคดีจะเข้ามารับตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน โดยสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาสงขลา เขต ๑ ได้แจ้งเรื่องการจัดสรรงบประมาณและให้เตรียมการหาผู้รับจ้างไว้ก่อน
 เนื่องจากสายไฟฟ้ามีสภาพเก่าและชำรุดมานาน อาจทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน
 ของครูและนักเรียน อันเป็นเหตุจำเป็นเร่งด่วนที่เป็นประโยชน์สาธารณะ เมื่อได้รับงบประมาณ
 จึงเร่งดำเนินการและงบประมาณที่ได้รับก็เป็นเพียงตัวเลข เงินค่าจ้างจะโอนให้แก่ผู้รับเหมา
 โดยตรง ประกอบกับห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ เสนอราคาที่ต่ำกว่าราคากลางและมี
 ผลงานเป็นที่ประจักษ์ จึงต้องถือว่าประโยชน์ที่ส่วนราชการได้รับสาธารณะมากกว่าเมื่อหักส่วน
 เปรียบเทียบกับการแข่งขันราคาเพียงอย่างเดียว ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ได้ไต่สวนในประเด็นการ
 แก้ไขปัญหาระบบไฟฟ้าที่มีสภาพเก่าชำรุด เสี่ยงอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน อันเป็นปัญหา
 ที่ต้องเร่งดำเนินการอย่างรีบด่วน

ส่วนกรณีที่กล่าวหาว่า ผู้ฟ้องคดีอนุมัติจัดจ้างในราคาที่แพงเกินจริง นั้น ผู้ฟ้องคดี
 มิใช่ผู้มีวิชาชีพตั้งเช่นเจ้าหน้าที่พัสดุ ราคาจัดจ้างดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาถ้อยแถลงจากการ
 ประเมินการและจัดสรรงบประมาณโดยมีการกำหนดราคากลางมาให้แล้ว ประกอบกับระบบ
 ไฟฟ้าที่เสื่อมสภาพจึงเป็นความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่สามารถจัดจ้างโดยวิธีกรณีพิเศษได้ และ
 เมื่อพิจารณาคำว่า “การขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม” หมายความว่า การที่ผู้เสนอ
 ราคาหรือผู้เสนองานรายหนึ่งหรือหลายรายกระทำการอย่างใด ๆ อันเป็นการขัดขวางหรือเป็น
 อุปสรรคหรือไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมในการเสนอราคาหรือเสนองานต่อ
 ส่วนราชการ ไม่ว่าจะกระทำโดยการสมยอมกัน หรือโดยการให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้เรียกรับ หรือยอม
 จะรับเงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หรือใช้กำลังประทุษร้ายหรือข่มขู่ว่าจะใช้กำลัง
 ประทุษร้าย หรือแสดงเอกสารอันเป็นเท็จ หรือกระทำการใดโดยทุจริต ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์
 ที่จะแสวงหาประโยชน์ในระหว่างผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานด้วยกัน หรือเพื่อให้ประโยชน์
 แก่ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานรายหนึ่งรายใด เป็นผู้มิสิทธิทำสัญญากับส่วนราชการนั้น หรือ
 เพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม หรือเพื่อเกิดความได้เปรียบส่วนราชการ โดยมีใช่เป็นไป
 ในทางการประกอบธุรกิจปกติ แต่การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างที่พิพาทนี้ ผู้ฟ้องคดีดำเนินการ
 ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาและคณะกรรมการตรวจการจ้าง ตามหลักเกณฑ์
 และวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณีจึงมิใช่

/การดำเนินการ...

การดำเนินการโดยลำพัง เมื่อผู้ฟ้องคดีตรวจสอบเอกสารที่เสนอมาตามขั้นตอนระเบียบของทางราชการ แล้วเห็นว่าถูกต้องครบถ้วน จึงลงลายมือชื่อในเอกสารที่เกี่ยวข้องและผู้ฟ้องคดีได้กำหนดให้มีการจัดจ้างโดยใช้วิธีกรณีพิเศษได้ ดังนั้น กรณีพิพาทนี้จึงมิใช่การขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมแต่อย่างใด

ส่วนกรณีที่กำลังกล่าวหาว่า การจัดซื้อจัดจ้างมีผู้ยื่นเสนอราคาเพียงรายเดียว นั้น คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ในคดีหมายเลขแดงที่ อ. ๔๓/๒๕๕๖ วางหลักว่า แม้มีผู้ยื่นเสนอราคาเพียงรายเดียว หน่วยงานก็ต้องพิจารณาคุณสมบัติของผู้เสนอราคาว่ามีคุณสมบัติครบถ้วนตามเงื่อนไขในเอกสารสอบราคาและราคาที่เสนอนั้นสูงกว่าราคากลาง หรือไม่ หากผู้เสนอราคา มีคุณสมบัติครบ ราคาไม่สูงกว่าราคากลาง หรือเสนอราคาสูงกว่าแต่คณะกรรมการสามารถต่อรองลงมาได้ หน่วยงานจะยกเลิกการสอบราคาไม่ได้ มิฉะนั้นจะถือเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้เสนอราคา ดังนั้น ในกรณีนี้ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจยกเลิกการสอบราคาโครงการปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้าภายในของโรงเรียน และกรณีนี้เป็นเหตุจำเป็นเร่งด่วนที่เป็นประโยชน์สาธารณะ แม้ผู้ฟ้องคดีอาจบกพร่องต่อหน้าที่อยู่บ้าง แต่มิได้มีเจตนาทำการกระทำอันทุจริต อีกทั้ง ไม่ใช่การลงชื่อล่วงหน้าในสัญญาตามที่ถูกกล่าวหา เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต ๑ ได้สั่งการให้เตรียมหาผู้รับจ้างไว้ก่อน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต ๑ จัดสรรงบประมาณมาให้โรงเรียนเพียงตัวเลขเท่านั้น การจ่ายเงินสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต ๑ จะโอนเงินให้แก่ผู้รับจ้างโดยตรง ผู้ฟ้องคดีและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เป็นเพียงผู้รับผิดชอบ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ตามมติชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น และมีคำพิพากษาตามคำขอของผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แก้อุทธรณ์ว่า การดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดแก่ผู้ฟ้องคดีในชั้นได้สวนข้อเท็จจริง นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นผู้ดำเนินการ ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพียงแต่นำรายงานเอกสารและมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไปประกอบการพิจารณาลงโทษผู้ฟ้องคดีเท่านั้น เนื่องจากกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตกำหนดให้ถือเอาสำนวนการไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นการปฏิบัติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เห็นว่า ตราบใดที่กระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชอบด้วยกฎหมาย คำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา ที่ ๑๓๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒

/ที่ลงโทษ...

ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ย่อมชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน
ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แก้อุทธรณ์โดยยืนยันตามคำให้การและคำให้การเพิ่มเติมที่ได้ยื่น
ต่อศาลปกครองชั้นต้น และเพิ่มเติมว่า กรณีที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่าคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดี
ออกจากราชการไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่ได้ร่วมกับเจ้าหน้าที่พัสดุของโรงเรียน
วัดบ่อสระวิทยาทาน ทำสัญญาและลงนามในสัญญาไว้ล่วงหน้า และไม่ได้มอบสัญญาให้
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ไปก่อนวันที่ระบุในสัญญา นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้อำนวยการ
โรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน ได้รับมอบอำนาจจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ตามคำสั่งที่ ๒๒/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ให้มีอำนาจสั่งซื้อสิ่งจ้างและดำเนินการ
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ พิจารณาให้ความเห็นชอบจัดจ้าง
ติดตั้งปรับปรุงและซ่อมแซมระบบไฟฟ้าดังกล่าวโดยวิธีการสอบราคา และกำหนดราคากลาง จำนวน
๒๖๔,๙๙๗ บาท โดยผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน ที่ ๓๗/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑
สิงหาคม ๒๕๔๙ แต่งตั้งคณะกรรมการเปิดซองสอบราคา คณะกรรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงานจ้าง
และลงนามประกาศสอบราคา และมีหนังสือถึงผู้มีอาชีพรับจ้างและหน่วยงานต่าง ๆ แต่ไม่ปรากฏ
หลักฐานการจัดส่งประกาศการสอบราคาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕
และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๑ ที่กำหนดว่า เมื่อหัวหน้าส่วนราชการสั่งการอนุมัติแล้ว ให้เจ้าหน้าที่พัสดุ
จัดทำประกาศเชิญชวนเพื่อคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้นและประกาศเชิญชวน โดยในประกาศ
ครั้งแรกให้กำหนดสถานที่ วัน เวลา รับข้อเสนอ ปิดการรับข้อเสนอ และเปิดซองข้อเสนอ
พร้อมทั้งประกาศโฆษณาและแจ้งลักษณะโดยย่อของพัสดุที่ต้องการซื้อหรืองานที่ต้องการจ้าง
และกำหนดเวลาให้พอเพียงเพื่อเปิดโอกาสให้แก่ผู้ที่สนใจจัดเตรียมข้อเสนอ ทั้งนี้ จะต้องกระทำก่อน
วันรับซองข้อเสนอไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน โดยประกาศทางวิทยุกระจายเสียง และลงประกาศใน
หนังสือพิมพ์ หากเห็นสมควรจะส่งประกาศเชิญชวนไปยังผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้างทำงานนั้น
โดยตรงหรือโฆษณาด้วยวิธีอื่นอีกก็ได้ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้จัดทำสัญญาจ้างปรับปรุงซ่อมแซมระบบ
ไฟฟ้าภายใน เลขที่ ๓/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ และในวันเดียวกันนั้น ห้างหุ้นส่วนจำกัด
ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ได้นำสัญญาจ้างฉบับดังกล่าวไปชำระค่าอากรแสตมป์ตามใบสลักหลังตราสาร
ของสรรพากรพื้นที่สาขาวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ซึ่งโดยระยะทางแล้วไม่อาจกระทำได้ พฤติการณ์
จึงเป็นการจัดเตรียมเอกสารไว้ก่อนล่วงหน้าเพื่อเลือกห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ
เป็นคู่สัญญา และต่อมาวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีได้อนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าจ้างให้กับ
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ จำนวน ๒๖๓,๐๐๐ บาท ทั้งที่ต้นทุนการก่อสร้าง มีจำนวน
เพียงร้อยละ ๒๐ ของราคาปรับปรุงระบบไฟฟ้าดังกล่าว ซึ่งเป็นการอนุมัติจ้างในราคาแพงเกินจริง
อันเป็นผลมาจากการไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม การกระทำของผู้ฟ้องคดี

/ดังกล่าว...

ดังกล่าวจึงเป็นผลโดยตรงที่เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ การกระทำของผู้ฟ้องคดี จึงมีมูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงาน การศึกษา มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาล ประมาทเลินเล่อหรือขาดการเอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๘๔ วรรคสาม มาตรา ๘๕ วรรคสอง และมาตรา ๘๔ วรรคสอง และมีมูลความผิดทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ และมาตรา ๑๕๗ และฐานเป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกระทำการใด ๆ โดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เพื่อเอื้ออำนวยแก่ ผู้เข้าทำการเสนอราคารายใดให้เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ ดังนั้น คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และมติชี้มูลความผิดของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

กรณีที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า การไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบวินัยอย่างร้ายแรงข้าราชการครูที่เกี่ยวข้อง กับเรื่องร้องเรียนรวมถึงผู้ฟ้องคดี ซึ่งผลการไต่สวนสรุปว่าเห็นควรให้ยุติเรื่อง และ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ เกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ ได้พิจารณามีมติให้ยุติเรื่องแล้ว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีอีกครั้ง จึงเป็นการกระทำที่ไม่เป็นธรรม นั้น ผู้ฟ้องคดี เป็นข้าราชการครู ซึ่งการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาย่อมต้อง เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้บริหารราชการในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา และเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา มีอำนาจหน้าที่เสนอแนะการบรรจุและแต่งตั้ง และการบริหารงานบุคคลในเรื่องอื่น ที่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และกำหนดให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ การศึกษามีอำนาจและหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นขอการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา และพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นการปฏิบัติ ราชการในการบริหารงานบุคคลของเขตพื้นที่การศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งถือเป็นคนละส่วนกับกรณีของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

/ดำเนินการ...

ดำเนินการได้สวนข้อเท็จจริงและมีมติชี้มูลความผิดทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดี อันเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการได้สวนและพิจารณาลงโทษทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีในกรณีนี้ จึงเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ได้ให้อำนาจแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และกรณีดังกล่าวไม่ถือว่าเป็นการพิจารณาโทษที่ซ้ำซ้อนแต่อย่างใด ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา ที่ ๑๓๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงไม่ใช่การลงโทษทางวินัยซ้ำสองครั้งในการกระทำความผิดเดียวกัน แต่เป็นการปรับบทความผิดให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ได้สวนข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้มูลว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง จึงเห็นได้ว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายทุกประการ อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะรับฟังได้ ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ผู้ฟ้องคดีชี้แจงเพิ่มเติมตามหนังสือลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๕ ว่า โครงการปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้าภายในของโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน ผู้ฟ้องคดีและคณะครูไม่ได้เป็นผู้กำหนดราคา หากเป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่มอบอำนาจให้ดำเนินการอนุมัติจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งผู้ฟ้องคดีต้องกระทำการตามคำสั่งการเท่านั้น หากมีการกระทำความผิดในโครงการนี้น่าจะเป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่มีอำนาจในการอนุมัติงบประมาณและมอบอำนาจให้อนุมัติจัดซื้อจัดจ้าง มิใช่การกระทำของครูในแต่ละโรงเรียนที่ได้รับงบประมาณ ซึ่งต่างมีปัญหาระบบไฟฟ้ามีสภาพเก่าและชำรุดมานาน จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ต้องยินยอมกระทำตามผู้ที่มีอำนาจสั่งการมิใช่เรื่องผลประโยชน์ เพราะงบประมาณที่ได้รับเป็นเพียงตัวเลข การอนุมัติเบิกจ่ายเงินจะโอนให้แก่ผู้รับเหมาโดยตรง ประเด็นนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กลับไม่มีการสืบสวนข้อเท็จจริงเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงบุคคลที่อยู่เบื้องหลังการสั่งการดังกล่าว นอกจากนี้ ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับอากรแสตมป์ (ฉบับที่ ๓๗) เรื่อง กำหนดวิธีการชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดอากรแสตมป์ สำหรับตราสารบางลักษณะ ข้อ ๓ (๓) กำหนดให้ผู้รับจ้างชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดแสตมป์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่อากรแสตมป์ โดยต้องนำตราสารมาสลักหลังตามระเบียบของกรมสรรพากรก่อนกระทำตราสาร หรือภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันถัดจากวันกระทำตราสารนั้น ดังนั้น ในทางปฏิบัติจึงมีบทบังคับเพียงแต่ต้องนำตราสาร (ฉบับจริง) มาสลักหลังก่อนกระทำตราสารหรือภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันถัดจากวันกระทำตราสาร จึงสามารถใช้สำเนาตราสารอันได้แก่สัญญาจ้างทำของมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่สรรพากรก่อนลงนามในสัญญาได้ การนำคำให้การ

/บางส่วน...

บางส่วนของเจ้าหน้าที่สรรพากรพื้นที่สาขาวังน้ำเย็นมาวินิจฉัยในประเด็นนี้ จึงไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง

ผู้ฟ้องคดีชี้แจงเพิ่มเติมตามหนังสือ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๕ ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ลาออกราชการตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑ ที่ ๔๕๕/๒๕๕๖ เรื่อง อนุญาตให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ลาออกราชการ เมื่อผู้ฟ้องคดีพ้นจากราชการตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา ที่ ๑๓๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกราชการ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ อันเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีลาออกราชการ จึงขัดต่อมาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ กล่าวคือ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้สั่งลงโทษผู้ฟ้องคดีภายในอายุความ ๓ ปี นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีลาออกราชการ คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่สั่งปลดผู้ฟ้องคดีออกราชการ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้ จากข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายดังกล่าว สำนักงาน ก.ค.ศ. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้เคยมีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อแนวทางปฏิบัติว่า กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีมติชี้มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและได้อออกราชการไปแล้วเกิน ๓ ปี ศึกษาธิการจังหวัดสามารถพิจารณาสั่งลงโทษบุคคลดังกล่าวได้หรือไม่ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือตอบข้อหารือปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๒๐/๒๕๖๕ ว่า แม้มตรา ๙๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ถอดถอน พิจารณาสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหา ไม่ว่าจะผู้ถูกกล่าวหาจะพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐก่อนหรือหลังที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติวินิจฉัยมูลความผิดก็ตาม แต่บทบัญญัติดังกล่าวเป็นเพียงการกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจถอดถอน พิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูลความผิด โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอีกเท่านั้น มิได้เป็นฐานอำนาจในการจะลงโทษทางวินัยต่อข้าราชการ เมื่อยังไม่สามารถลงโทษตามมาตรา ๑๐๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ การสั่งลงโทษจึงยังต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับในภายหลังและมีผลเป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา มากกว่าบทบัญญัติที่ใช้บังคับอยู่ในขณะกระทำความผิด เมื่อมาตราดังกล่าวกำหนดเงื่อนไขในการใช้อำนาจของผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยในการสั่งลงโทษข้าราชการครู

/และบุคลากร...

และบุคลากรทางการศึกษาซึ่งออกจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตายว่า ต้องสั่งลงโทษภายในสามปี นับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นได้ออกจากราชการไปเกินสามปีแล้ว ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยย่อมไม่อาจสั่งลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารายดังกล่าวได้ ตามแนวความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ ๑๕๕๙/๒๕๖๔ ดังนั้น ในกรณีของผู้ฟ้องคดี ซึ่งได้พ้นจากการเป็นข้าราชการเกินสามปีแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่อาจพิจารณาสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการได้

ผู้ฟ้องคดีชี้แจงเพิ่มเติมตามหนังสือลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ว่า การนำสัญญาจ้างไปเสียค่าอากรแสตมป์ตามใบสลักหลังตราสารของสรรพากรพื้นที่สาขาวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว มีเจตนารมณ์ในการจัดเก็บภาษีเพื่อนำเงินเข้ารัฐ จึงมิได้เคร่งครัดต้องนำฉบับจริงมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ โดยนางมณีพรรณ โพธิมูล เจ้าหน้าที่บริหารงานสรรพากรพื้นที่สาขาวังน้ำเย็น ได้ให้ถ้อยคำว่าเป็นทางปฏิบัติบุคคลที่มาติดต่อเพื่อชำระอากรเป็นจำนวนเงินแทนการปิดอากรแสตมป์ อาจนำตราสาร อันได้แก่ สัญญาจ้างทำของมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ก่อนลงนามในสัญญาได้ แต่ต้องนำตราสารฉบับจริงมาสลักหลังตามระเบียบของกรมสรรพากรภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันถัดจากวันกระทำตราสารนั้น นอกจากนี้ กรณีการยื่นภาษีดังกล่าวมีการกระทำพร้อมกันในคราวเดียวกันหลายโรงเรียน ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจล่วงรู้ถึงการกระทำดังกล่าวได้

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี คู่กรณีไม่ได้ยื่นคำแถลงเป็นหนังสือและไม่ได้แจ้งความประสงค์ให้ศาลจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และพิจารณาคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม คำอุทธรณ์ คำแก้อุทธรณ์ และพยานหลักฐานอื่นจากการแสวงหาข้อเท็จจริงของศาลแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ขณะผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ได้ลงนามในสัญญาจ้างระหว่างโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน ผู้ว่าจ้าง กับ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ผู้รับจ้าง เพื่อปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้าภายในโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๓/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ วงเงินค่าจ้าง ๒๖๓,๐๐๐ บาท ต่อมา สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๕ (จังหวัดสงขลา) ตรวจสอบสืบสวนการดำเนินการโครงการปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้าภายในของโรงเรียนในสังกัด

/สำนักงาน...

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต ๑ พบว่ามีความไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงมีหนังสือ ที่ ตผ ๐๐๔๓ สข/๕๘๒ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ ถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติให้ดำเนินการ ตามกฎหมายกับผู้กระทำผิด โดยในส่วนของโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทานมีผู้เกี่ยวข้องจำนวน ๕ ราย รวมทั้งผู้ฟ้องคดี หลังจากนั้น กองบังคับการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง มีหนังสือ ที่ ตช ๐๐๒๖.(๑๐)๕/๒๑๗๙ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๒ ส่งเรื่องกล่าวโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อดำเนินการ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับเรื่องดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๒ และมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน เพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงการดำเนินการโครงการปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้าภายใน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต ๑ ตามคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ ๕๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ ๓๓๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑ ที่ ๔๕๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๖ หลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๗๑๙ - ๗๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ มีมติให้ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการไต่สวนข้อเท็จจริงจากการแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน เป็นมอบหมาย ให้องค์คณะพนักงานไต่สวน จึงมีคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙ ปรับเปลี่ยนเป็นองค์คณะพนักงานไต่สวน โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ สำนักงาน ป.ป.ช. ด่วน ที่ ปช ๐๐๑๖/๐๑๑๕ - ๐๑๖๖ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ แจ้งคำสั่ง แต่งตั้งองค์คณะพนักงานไต่สวนดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบแล้ว จากนั้น องค์คณะพนักงานไต่สวน ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล จึงมีบันทึกแจ้งข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบ ข้อกล่าวหาและเข้าใจข้อกล่าวหาโดยตลอดและได้รับบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหา เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐ โดยชี้แจงแก่ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ จากการ ไต่สวนข้อเท็จจริงขององค์คณะพนักงานไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รับฟังได้ว่า ขณะผู้ฟ้องคดี ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน ผู้ฟ้องคดีได้ประมาณการและขอรับ งบประมาณจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต ๑ เพื่อเป็นค่าดำเนินงานติดตั้งปรับปรุง และซ่อมแซมระบบไฟฟ้า และได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวนเงิน ๒๖๔,๙๙๗ บาท ต่อมา เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ นางระรวย กมลเจริญ เจ้าหน้าที่พัสดุ ได้จัดทำรายงานเหตุผลและ ความจำเป็นขอจ้างติดตั้งปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้าภายในโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน เสนอให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งได้รับมอบหมายจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามคำสั่ง ที่ ๒๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ให้มีอำนาจสั่งซื้อสิ่งจ้างและดำเนินการตามระเบียบ

/สำนักนายกรัฐมนตรี...

สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ พิจารณาให้ความเห็นชอบจัดจ้างติดตั้ง
 ปรับปรุงและซ่อมแซมระบบไฟฟ้าดังกล่าวโดยวิธีสอบราคา กำหนดราคากลาง ๒๖๔,๙๙๗ บาท
 และมีคำสั่งโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน ที่ ๓๗/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ แต่งตั้ง
 คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา คณะกรรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงานจ้าง และลงนาม
 ประกาศสอบราคาและมีหนังสือถึงผู้มีอาชีพรับจ้างและหน่วยงานต่าง ๆ โดยไม่ปรากฏหลักฐาน
 การจัดส่งประกาศสอบราคา ตามข้อ ๓๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕
 ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาจ้างปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้าภายในของโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน
 เลขที่ ๓/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ โดยระบุว่าทำที่โรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน
 อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นวันเดียวกับที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด
 ไทยนครรุ่งเรืองกิจ นำสัญญาจ้างฉบับดังกล่าวไปเสียค่าอากรแสตมป์ตามใบสลักหลังตราสาร
 ของสรรพากรพื้นที่สาขาวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จึงขัดกับสภาพความเป็นจริง เมื่อพิจารณา
 จากระยะทางแล้วไม่อาจนำสัญญานี้ที่ทำขึ้นที่จังหวัดสงขลาไปเสียภาษีที่จังหวัดสระแก้วได้
 ในวันเดียวกัน ประกอบกับเจ้าหน้าที่พัสดุของโรงเรียนไม่ได้ส่งประกาศเชิญชวนเพื่อเปิดโอกาส
 ให้แก่ผู้ที่สนใจจัดเตรียมข้อเสนอตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕
 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๑ แต่มีห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ และห้างหุ้นส่วนจำกัด
 ส. สองนคร มารับซองสอบราคา โดยมีห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ยื่นซองเสนอราคา
 เพียงรายเดียว จึงรับฟังว่าผู้ฟ้องคดีและเจ้าหน้าที่พัสดุได้จัดทำสัญญาและลงนามในสัญญาไว้
 ล่วงหน้า แล้วมอบสัญญาให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ไปก่อนวันที่ระบุในสัญญา
 โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้เสนอราคารายอื่นเข้ามาแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม อันเป็นความผิด
 ทางวินัยอย่างร้ายแรง โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๙๒๙ - ๑๐๐/๒๕๖๐ เมื่อวันที่
 ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ พิจารณาแล้วเห็นชอบกับความเห็นขององค์คณะพนักงานไต่สวน
 และมีมติชี้มูลความผิดการกระทำของผู้ฟ้องคดีว่า มีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติ
 หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้
 เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ
 แบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาล
 ประมาทเลินเล่อ หรือขาดการเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้
 เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว
 อย่างร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗
 มาตรา ๘๔ วรรคสาม มาตรา ๘๕ วรรคสอง และมาตรา ๙๔ วรรคสอง และมีมูลความผิดทางอาญา
 ฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์ใด ๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต
 อันเป็นการเสียหายแก่รัฐหรือเจ้าของทรัพย์นั้น และฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้น

/การปฏิบัติ...

การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ และมาตรา ๑๕๗ และฐานเป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกระทำการใด ๆ โดยมีมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เพื่อเอื้ออำนวยแก่ผู้เข้าทำการเสนอราคารายใดให้เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ จากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๑๖/๐๖๓๐ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑ ส่งรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงและความเห็นไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต ๑ ในฐานะผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีเพื่อพิจารณาโทษทางวินัย และมีหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๑๖/๐๖๓๑ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑ ส่งเรื่องไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินคดีอาญาตามฐานความผิดดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา ที่ ๑๓๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ โดยให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้ฟ้องคดีดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ชี้มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น จึงอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดมาเป็นคดีนี้

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา ที่ ๑๓๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๙๒๙ - ๑๐๐/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

โดยที่ผู้ฟ้องคดีได้กล่าวอ้างในชั้นอุทธรณ์ว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา ที่ ๑๓๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ชี้มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นการออกคำสั่งลงโทษทางวินัยหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีลาออกจากราชการ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ จึงพ้นจากการเป็นข้าราชการเกินสามปีแล้ว จึงไม่ชอบตามมาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ นั้น เห็นว่า แม้ว่าปัญหาว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีอำนาจออกคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ

/ภายหลัง...

ภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีพ้นจากการเป็นข้าราชการเกินสามปีหรือไม่ จะมีได้มีการยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น แต่เมื่อปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลปกครองสูงสุดจึงมีอำนาจยกปัญหาดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยแล้วพิพากษาหรือมีคำสั่งได้ตามข้อ ๙๒ ประกอบข้อ ๑๑๖ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ คดีจึงมีปัญหาค่าที่จะต้องพิจารณาในเบื้องต้นว่า การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นไปตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะนั้น มาตรา ๔๓ บัญญัติว่า ภายใต้บังคับมาตรา ๔๔ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามบทบัญญัติในหมวดนี้ ในกรณีดังต่อไปนี้... (๑) ... (๕) มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๘๔ มาตรา ๘๔ บัญญัติว่า การกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๖๖ ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ให้ผู้กล่าวหายื่นคำกล่าวหาเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของตนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินสองปี มาตรา ๘๘ บัญญัติว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับคำกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๘๔ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง มาตรา ๘๙ บัญญัติว่า ในกรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๖๖ อันเนื่องมาจากได้กระทำการตามมาตรา ๘๘ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษเพื่อจะดำเนินการตามบทบัญญัติในหมวดนี้ ในการนี้หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมิใช่กรณีตามมาตรา ๘๘ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องกลับไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่อไป จากบทบัญญัติดังกล่าวเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะรับเรื่องข้อกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๖๖ อันเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ว่าผู้กล่าวหายื่นคำกล่าวหาเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของตนต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หรือผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน หรือผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีเหตุ

/อันควรสงสัย...

อันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินสองปี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงจะมีอำนาจดำเนินการตามหมวด ๔ ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงได้ หากในกรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีการกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๖๖ อันเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเกินสองปี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่อาจรับดำเนินการตามหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริงได้ คดีมีปัญหาที่ต้องพิจารณาก่อนว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการทางวินัยผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเกินสองปีไว้พิจารณาได้หรือไม่

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับเรื่องกล่าวโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐกรณีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๕ (จังหวัดสงขลา) ตรวจสอบสืบสวนการดำเนินการสอบราคาจ้างติดตั้งปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้าภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต ๑ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ประกอบด้วยโรงเรียนบ้านเขาแดง โรงเรียนวัดท้ายยอด โรงเรียนวัดสถิตชลธาร โรงเรียนบ้านม่วง โรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน โรงเรียนวัดบ่อทรัพย์ โรงเรียนตะเคียนวิทยาคม และโรงเรียนระโนด พบว่าผู้บริหารโรงเรียน เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุ และคณะกรรมการเปิดซองสอบราคา ร่วมกับนายสงวน ศรีสุข ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต ๑ และนายสมยศ ไชยศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านซบเจริญ จังหวัดสระแก้ว กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ และจัดทำเอกสารการจัดจ้างต่าง ๆ อันเป็นเท็จ มิได้ดำเนินการสอบราคาจริง เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญา สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๕ (จังหวัดสงขลา) จึงมีหนังสือที่ ตผ ๐๐๔๓ สข/๕๘๒ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ ถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติให้ดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำความผิด ต่อมา กองบังคับการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางได้มีหนังสือ ที่ ตช ๐๐๒๖.(๑๐)๕/๒๑๗๙ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๒ ส่งเรื่องกล่าวโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อดำเนินการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ลงรับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๒ และมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน เพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง ตามคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ ๕๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ ๓๓๐/๒๕๕๓

/ลงวันที่...

ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ จากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุมัติให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จ บำนาญเหตุทดแทน เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้ลาออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๗๑๙ - ๙๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ มีมติให้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการไต่สวนข้อเท็จจริงจากการแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน เป็นมอบหมายให้องค์คณะพนักงานไต่สวน และได้มีคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙ แต่งตั้งองค์คณะพนักงานไต่สวน พร้อมทั้งมีหนังสือ ด่วน ที่ ปช ๐๐๑๖/๐๑๔๓ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ แจกคำสั่งแต่งตั้งองค์คณะพนักงานไต่สวนดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ โดยผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๙ แล้วมิได้คัดค้านแต่อย่างใด จากการไต่สวนข้อเท็จจริงพบว่า ผู้ฟ้องคดีขณะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน ได้ลงนามในสัญญาจ้างติดตั้งปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้าภายในโรงเรียน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามสัญญาเลขที่ ๓/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙ โดยสัญญาจ้างดังกล่าวทำขึ้นในวันเดียวกับที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ นำสัญญาฉบับเดียวกันไปจ่ายค่าอากรแสตมป์ตามใบสลักหลังตราสารของสรรพากรพื้นที่สาขาวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว โดยระยะทางไม่อาจนำสัญญาที่ทำขึ้นที่โรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน จังหวัดสงขลา ไปเสียภาษีที่จังหวัดสระแก้วได้ ในวันเดียวกัน ประกอบกับเจ้าหน้าที่พัสดุของโรงเรียนไม่ได้ส่งประกาศเชิญชวนเพื่อเปิดโอกาสให้แก่ผู้สนใจจัดเตรียมข้อเสนอตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๑ แต่มีห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ และห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. สองนคร มารับซองสอบราคา และห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ยื่นซองเสนอราคา เพียงรายเดียว จึงมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ฟ้องคดีร่วมกับเจ้าหน้าที่พัสดุทำสัญญาและลงนามในสัญญาไว้ล่วงหน้า และมอบสัญญาให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ไปก่อนวันที่ระบุในสัญญา โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้เสนอราคารายอื่นเข้ามาแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม อันเป็นการร่วมกันจัดทำเอกสารสอบราคา จ้างติดตั้งปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้าภายในโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทานอันเป็นเท็จ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ คู่สัญญา เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ จากข้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นได้ว่า มีการกล่าวโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน เพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ ๕๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ ๓๓๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ อันเป็นการรับข้อกล่าวโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงไว้ในขณะที่ผู้ฟ้องคดียังรับราชการ แม้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะมีคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙ แต่งตั้งองค์คณะพนักงานไต่สวน โดยแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเกินกว่าสองปี

/แต่การแต่งตั้ง...

แต่การแต่งตั้งองค์คณะพนักงานไต่สวนดังกล่าวเป็นเพียงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการไต่สวนข้อเท็จจริงเท่านั้น ซึ่งเป็นการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อเนื่องมาโดยตลอด เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องดังกล่าวเป็นกรณีตามมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ และกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนเพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงในขณะที่ผู้ฟ้องคดียังรับราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีอำนาจรับข้อกล่าวโทษผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ไว้ไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๘๘ ประกอบมาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

คดีมีปัญหาที่ต้องพิจารณาต่อไปว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ชี้มูลความผิดว่าผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และมติดังกล่าวมีผลผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หรือไม่ เพียงใด

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๒๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งใช้บังคับในขณะนั้น บัญญัติว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้... (๓) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าขึ้นไป ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม รวมทั้งดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการในระดับต่ำกว่าที่ร่วมกระทำความผิดกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวหรือกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือที่กระทำความผิดในลักษณะที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเห็นสมควรดำเนินการด้วย ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประกอบกับมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งใช้บังคับในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชี้มูลความผิด บัญญัติว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (๑) ... (๔) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นมิใช่บุคคลตาม (๒) หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกองร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมหรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน รวมทั้งดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการในระดับต่ำกว่าที่ร่วมกันกระทำความผิดกับ

/ผู้ดำรงตำแหน่ง...

ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว หรือกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือที่กระทำความผิดในลักษณะที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการด้วยตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด และมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า ในกรณีมีมูลความผิดทางวินัย เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดแล้วมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดได้กระทำความผิดวินัย ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอีก ในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น ๆ แล้วแต่กรณี จากบทบัญญัติดังกล่าวเห็นได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริงและพิจารณาเฉพาะกรณีกล่าวหาว่า ร่ำรวยผิดปกติ การกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมเท่านั้น โดยความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เป็นความผิดทางอาญา ส่วนความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่เป็นมูลความผิดทางวินัย ดังนั้น อำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยจึงมีเฉพาะความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเท่านั้น ส่วนอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกันนั้น หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ชี้มูลความผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการอันเป็นฐานแห่งการกระทำความผิดมาก่อนแล้ว จึงจะมีอำนาจชี้มูลความผิดฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกันได้ และมติชี้มูลความผิดฐานอื่นที่เกี่ยวข้องดังกล่าวย่อมผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่จะต้องพิจารณาดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาเช่นเดียวกับกรณีการชี้มูลความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดีฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการอันเป็นฐานแห่งการกระทำผิดทางวินัยมาก่อนแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จึงมีอำนาจชี้มูลความผิดวินัยฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง อันเป็นความผิดฐานอื่นที่เกี่ยวข้องได้ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และมีมติชี้มูลความผิดฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย

/อย่างร้ายแรง...

อย่างร้ายแรง และฐานประพจน์ช้อย่างร้ายแรง อันเป็นความผิดฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการแล้ว ย่อมผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่จะถือเอารายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงและความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มาเป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เช่นเดียวกับการชี้มูลความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการได้

คดีจึงมีปัญหาที่ต้องพิจารณาต่อไปว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชี้มูลความผิด หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๘๔ วรรคสาม บัญญัติว่า การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มาตรา ๘๕ วรรคสอง บัญญัติว่า การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาล ประมาทเลินเล่อ หรือขาดการเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และมาตรา ๙๔ วรรคสอง บัญญัติว่า การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้รับโทษจำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพจน์ช้อย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ผู้มีอำนาจดำเนินการตามระเบียบนี้ จะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งใดก็ได้ โดยให้คำนึงถึงระดับ ตำแหน่ง หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่จะได้รับมอบอำนาจเป็นสำคัญ วรรคสอง กำหนดว่า เมื่อมีการมอบอำนาจตามวรรคหนึ่ง ผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่ต้องรับมอบอำนาจนั้น และจะมอบอำนาจนั้นให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นต่อไปไม่ได้ เว้นแต่ (๑) การมอบอำนาจให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจนั้นต่อไปได้ในกรณีดังต่อไปนี้ (๑.๑) กรณีมอบอำนาจให้แก่รองผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งให้ผู้มอบอำนาจชั้นต้นทราบด้วย (๑.๒) กรณีมอบอำนาจให้แก่บุคคลอื่น นอกจากที่กล่าวใน (๑.๑) จะกระทำได้อีกต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้มอบอำนาจชั้นต้นแล้ว ข้อ ๓๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า เมื่อหัวหน้าส่วนราชการสั่งการอนุมัติในข้อ ๓๐ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำประกาศเชิญชวนเพื่อคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้น... วรรคสอง กำหนดว่า ในประกาศครั้งแรกให้กำหนดสถานที่ วัน เวลา

/รับข้อเสนอ...

รับข้อเสนอ ปิดการรับข้อเสนอ และเปิดซองข้อเสนอ พร้อมทั้งประกาศโฆษณาและแจ้งลักษณะโดยย่อของพัสดุที่ต้องการซื้อหรืองานที่ต้องการจ้างและกำหนดเวลาให้พอเพียงเพื่อเปิดโอกาสให้แก่ผู้ที่สนใจจัดเตรียมข้อเสนอ ทั้งนี้ จะต้องกระทำก่อนวันรับซองข้อเสนอไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน โดยประกาศทางวิทยุกระจายเสียงและลงประกาศในหนังสือพิมพ์ หากเห็นสมควรจะส่งประกาศเชิญชวนไปยังผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้างทำงานนั้นโดยตรงหรือโฆษณาด้วยวิธีอื่นอีกก็ได้

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่า ผู้ฟ้องคดีให้ถ้อยคำต่อองค์คณะพนักงานไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่า ขณะผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ในปีงบประมาณ ๒๕๔๙ โรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทานได้รับจัดสรรงบประมาณจำนวน ๒๖๔,๙๙๗ บาท เพื่อเป็นค่าดำเนินการงานติดตั้งปรับปรุงและซ่อมแซมระบบไฟฟ้า ผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน ที่ ๓๗/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ แต่งตั้งคณะกรรมการเปิดซองสอบราคา คณะกรรมการตรวจการจ้าง และผู้ควบคุมงาน และมีประกาศโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ เรื่องเรียกสอบราคาจ้างเหมาติดตั้ง ซ่อมแซมระบบไฟฟ้า โดยในการปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้า ดำเนินการจัดจ้างโดยวิธีสอบราคา กำหนดคุณสมบัติที่ติดตั้งซ่อมแซมระบบไฟฟ้า ในวันที่ ๑ - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๙ กำหนดยื่นซองสอบราคา ในวันที่ ๑ - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๙ กำหนดเปิดซองสอบราคา ในวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๙ และมีหนังสือโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน ที่ ศธ ๐๔๑๔๕.๑๐๕/๑๕๙ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ จัดส่งประกาศการสอบราคาโดยตรงไปยังผู้มีอาชีพเกี่ยวกับการติดตั้งระบบไฟฟ้า ได้แก่ ห้างหุ้นส่วน ส. สองนคร ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภ. แสงจันทร์วัสดุ ห้างหุ้นส่วนจำกัด พรหมพิพัฒนธรรกิจ และห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ มีผู้ขอรับแบบรูปราคาการงานสอบราคาจำนวน ๒ ราย คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ และห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. สองนคร แต่มีผู้ยื่นซองเสนอราคาเพียงรายเดียว คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ซึ่งระบุเสนอราคา ๒๖๓,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน ที่ ศธ ๐๔๑๔๕.๑๐๕/๑๘๑ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๙ แจ้งให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ผู้ได้รับอนุมัติจัดจ้างให้เป็นผู้ปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้าภายในโรงเรียนเข้าทำสัญญา ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้จัดทำสัญญาจ้างปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้าภายใน เลขที่ ๓/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ ระบุว่า ทำที่โรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ โดยในวันเดียวกันกับที่มีการลงนามในสัญญา ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ นำสัญญาจ้างฉบับดังกล่าวไปชำระค่าอากรแสตมป์ตามใบสลักหลังตราสารของสรรพากรพื้นที่สาขาวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว โดยวิธีการชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดแสตมป์อากรนั้น นางมณีพรรณ โพธิมูล เจ้าหน้าที่สรรพากร อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ซึ่งปรากฏชื่อเป็นผู้รับชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการ

/ปิดแสตมป์...

ปิดแสดมภ์อากรในสัญญาจ้างดังกล่าว ให้ถ้อยคำต่อองค์คณะพนักงานไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่า ใบสั๊กหลังตราสาร (อ.ส.๕) เป็นเอกสารที่ต้องแนบอยู่กับสัญญาฉบับจริงเสมอ ไม่ว่าสัญญานั้น จะได้มีการลงนามโดยคู่สัญญาแล้วหรือไม่ก็ตาม และไม่สามารถที่จะให้ผู้หนึ่งผู้ใดมาชำระ ค่าอากรแสดมภ์โดยไม่นำเอกสารสัญญาฉบับจริงมาแสดงต่อหน้าเจ้าหน้าที่สรรพากรได้ ทั้งนี้ ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับอากรแสดมภ์ (ฉบับที่ ๓๗) เรื่อง กำหนดวิธีการชำระอากร เป็นตัวเงินแทนการปิดแสดมภ์อากร สำหรับตราสารบางลักษณะกำหนดให้ต้องนำตราสารฉบับจริง มาประกอบการชำระอากรแสดมภ์เท่านั้น ประกอบกับนายธนวิทย์ จุลยานนท์ นักวิชาการ สรรพากรชำนาญการ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ สาขาเมืองสงขลา ให้ถ้อยคำโดยสอดคล้องกันว่า ในการชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดแสดมภ์อากรในกรณีของสัญญาจ้างทำของ เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับอากรแสดมภ์ (ฉบับที่ ๓๗) เรื่อง กำหนดวิธีการชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดแสดมภ์อากร สำหรับตราสารบางลักษณะ ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๓๘ และใช้บังคับจนถึงปัจจุบัน โดยในข้อ ๓ (๓) บัญญัติให้ ต้องนำตราสารซึ่งก็คือสัญญาจ้างทำของมาสั๊กหลัง ดังนั้น ในทางปฏิบัติเวลาบุคคลมาติดต่อ เพื่อชำระอากรเป็นจำนวนเงินแทนการปิดแสดมภ์อากรจึงต้องนำตราสารมาด้วยเสมอ เนื่องจาก ผู้รับชำระอากรจะต้องนำข้อมูลในสัญญาฉบับที่กลงในระบบเกี่ยวกับสัญญาจ้างทำของ กรมสรรพากร สำเนาตราสารที่ได้รับจากการส่งโทรสารไม่สามารถนำมาชำระค่าอากรได้ เนื่องจากต้องนำตราสารตัวจริงมาประกอบด้วย ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับอากร แสดมภ์ (ฉบับที่ ๓๗) ฯ และในการชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดแสดมภ์อากรสามารถชำระ อากรเป็นตัวเงินแทนการปิดแสดมภ์อากรที่สำนักงานสรรพากรในพื้นที่ใดก็ได้ จากข้อเท็จจริง ดังกล่าวเห็นว่า ในขั้นตอนการดำเนินการสอบราคาจ้าง แม้จะผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้จัดส่งประกาศ การสอบราคาโดยตรงไปยังผู้มีอาชีพเกี่ยวกับการติดตั้งระบบไฟฟ้า โดยปรากฏหลักฐานท้ายคำฟ้อง ตามหนังสือโรงเรียนวัดป่อสระวิทยาทาน ที่ ศธ ๐๔๑๔๕.๑๐๕/๑๕๙ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ จัดส่งประกาศสอบราคาให้แก่ห้างหุ้นส่วน ส. สองนคร ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภ. แสงจันทร์วิสดุ ห้างหุ้นส่วนจำกัด พรหมพิพัฒน์ธุรกิจ และห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ แต่ไม่ปรากฏ หลักฐานเกี่ยวกับการจัดส่งหนังสือทางไปรษณีย์ลงทะเบียน หรือมีการปิดประกาศสอบราคา ณ ที่ว่าการอำเภอ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โรงเรียนวัดป่อสระวิทยาทานแต่อย่างใด หากมีการ จัดส่งประกาศและหนังสือเชิญชวนเผยแพร่ให้รู้กันอย่างกว้างขวางจริงย่อมมีหลักฐานการจัดส่งประกาศ และหนังสือเชิญชวนให้ตรวจสอบได้ และอาจมีผู้ประกอบการที่มีสถานที่ประกอบการตั้งอยู่ใน พื้นที่จังหวัดสงขลาหรือจังหวัดใกล้เคียงเข้ามารับซองสอบราคา แต่กลับมีเพียงห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในจังหวัดปราจีนบุรี และห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. สองนคร ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ใน จังหวัดสระแก้ว มารับซองสอบราคา นอกจากนี้ ยังปรากฏข้อเท็จจริงจากคำให้การของนายจิรัช ชัยชนะ

/หุ้นส่วนผู้จัดการ...

หุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ผู้รับจ้างโครงการปรับปรุงระบบไฟฟ้าที่พิพาท ให้การต่อองค์คณะพนักงานไต่สวนว่า เดิมห้างหุ้นส่วนจำกัดดังกล่าวมีหุ้นส่วน ๒ คน คือตนและนายสมยศ ไชยศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านซับเจริญ จังหวัดสระแก้ว โดยตนเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ แต่ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๐ นายสมยศ ขอลออกจากความเป็นหุ้นส่วน เนื่องจากมีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการรับจ้างปรับปรุงระบบไฟฟ้าของโรงเรียนที่จังหวัดสงขลา แต่นายสมยศยังคงยอมนำตนเกี่ยวกับเอกสารที่ใช้ในการยื่นซองราคาว่าต้องทำแบบใด รวมถึงการเสนอราคาเมื่อได้รับเงินค่าจ้าง นายสมยศ ในฐานะหุ้นส่วนผู้จัดการ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ และห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. สองนคร จะได้รับส่วนแบ่งร้อยละ ๒๐ ของราคาที่ได้รับจ้าง ส่วนนายจิรวัชชัยชนะ หุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ จะได้รับร้อยละ ๓๐ และอีกร้อยละ ๓๐ จะนำไปจ่ายค่าแรง ส่วนร้อยละ ๒๐ ที่คงเหลือ คือต้นทุนที่แท้จริง ประกอบกับข้อเท็จจริงว่า การสอบราคาดังกล่าวมีเพียงห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ และห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. สองนคร มารับซองสอบราคา และห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ยื่นซองเสนอราคาเพียงรายเดียว โดยห้างหุ้นส่วนจำกัดทั้งสองดังกล่าว มีนายสมยศ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงเชื่อได้ว่า ผู้ฟ้องคดีจึงใจปกปิดประกาศสอบราคาโดยเจตนาไม่เปิดโอกาสให้มีผู้เสนอราคารายอื่นเข้ามาแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม โดยไม่มีการจัดส่งประกาศสอบราคาให้แก่ผู้ที่สนใจหรือมีการปิดประกาศสอบราคาดังกล่าวไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ตามที่กำหนดในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๓๑ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ เป็นผู้มิสิทธิได้ทำสัญญากับโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน มิฉะนั้น หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นไปโดยไม่ชอบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ก็ควรที่จะทักท้วงก่อนที่จะลงนามในสัญญา อีกทั้ง ไม่เป็นการยากที่ผู้ฟ้องคดีจะตรวจสอบเอกสารการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการสอบราคาจ้าง แต่ข้อเท็จจริงปรากฏตามบันทึกถ้อยคำของนางวิมลพร ทองล่อง นางสุชาดา จันทะโน และนางระรวย กมลเจริญ คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา ที่ได้ให้ถ้อยคำสอดคล้องกันว่า ราคากลางจำนวน ๒๖๔,๙๙๗ บาท เป็นราคาที่ผู้ฟ้องคดีแจ้งแก่คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา โดยไม่มีการตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางแต่อย่างใด ประกอบกับเมื่อพิจารณาถ้อยคำของนายจิรวัชชัย หุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ จึงเห็นได้ว่า ในการจัดซื้อจัดจ้างปรับปรุงระบบไฟฟ้าของโรงเรียนวัดบ่อสระวิทยาทาน มีต้นทุนที่เป็นค่าวัสดุการก่อสร้างและค่าแรงรวมกันเพียงร้อยละ ๕๐ ของราคาจ้างตามสัญญา การดำเนินการโครงการที่พิพาทโดยไม่เปิดโอกาสให้มีผู้เสนอราคารายอื่นเข้ามาแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการอนุมัติจ้างในราคาแพงเกินจริง ทำให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณเกินกว่าค่าจ้างโดยปกติทั่วไปเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ การที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ นำสัญญาจ้างเลขที่ ๓/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ ไปเสียค่า

/อากรแสตมป์...

อาคารแสดมภ์ที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ในวันเดียวกันกับวันที่มีการลงนามในสัญญาดังกล่าวที่จังหวัดสงขลา โดยในทางปฏิบัติต้องนำสัญญาฉบับจริงมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่สรรพากร ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับอาคารแสดมภ์ (ฉบับที่ ๓๗) เรื่องกำหนดวิธีการชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดแสดมภ์อากร สำหรับตราสาร บางลักษณะกำหนดให้ต้องนำตราสารฉบับจริงมาประกอบการชำระอากรแสดมภ์เท่านั้น ดังนั้น สำเนาตราสารที่ได้รับจากการส่งโทรสารจึงไม่อาจนำมาใช้เพื่อชำระอากรแสดมภ์ได้ ประกอบกับเมื่อพิจารณาถึงระยะทางระหว่างจังหวัดสงขลาและจังหวัดสระแก้ว ไกลเกินที่จะคาดหมายได้ว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ จะสามารถนำสัญญาฉบับจริงไปชำระอากรแสดมภ์ที่จังหวัดสระแก้วในวันเดียวกันที่ทำสัญญาได้ กรณีจึงเชื่อได้ว่า พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นการจัดเตรียมเอกสารไว้ก่อนล่วงหน้าเพื่อเลือกห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ เป็นคู่สัญญา จงใจปกปิดประกาศสอบราคาและจัดทำสัญญาจ้างโดยลงนามในสัญญาไว้ล่วงหน้า แล้วมอบให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ ไปก่อนวันที่ระบุในสัญญา โดยไม่เปิดโอกาสให้มีผู้เสนอราคารายอื่นเข้ามาแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม และผู้ฟ้องคดีได้อนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าจ้างให้กับห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยนครรุ่งเรืองกิจ จำนวน ๒๖๓,๐๐๐ บาท ทั้งที่ต้นทุนการก่อสร้าง มีจำนวนเพียงร้อยละ ๒๐ ของราคาปรับปรุงระบบไฟฟ้าดังกล่าว ซึ่งเป็นการอนุมัติจ้างในราคาแพงเกินจริง อันเป็นผลมาจากการไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม การกระทำของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจึงเป็นผลโดยตรงที่เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ พฤติการณ์และการกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงมีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาล ประมาทเลินเล่อหรือขาดการเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๔ วรรคสาม มาตรา ๘๕ วรรคสอง และมาตรา ๘๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

คดีมีปัญหาที่จะต้องพิจารณาประการสุดท้ายว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา ที่ ๑๓๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ เป็นคำสั่งชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

เมื่อได้วินิจฉัยข้างต้นแล้วว่า พฤติการณ์และการกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรีหรือ

/นโยบาย...

นโยบายของรัฐบาล ประมาทเลินเล่อหรือขาดการเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติกู้ช้อย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๔ วรรคสาม มาตรา ๘๕ วรรคสอง และมาตรา ๘๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติในการประชุมครั้งที่ ๙๒๙ - ๑๐๐/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ ว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง จึงขอด้วยกฎหมายผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องสั่งลงโทษวินัยร้ายแรงผู้ฟ้องคดีตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งมีมูลความผิด ตามมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับขณะนั้น ประกอบกับเมื่อพิจารณาระดับโทษที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ใช้ดุลพินิจลงโทษผู้ฟ้องคดีคือ ปลดออกจากราชการ เป็นระดับโทษต่ำสุดของฐานผิดวินัยอย่างร้ายแรงแล้ว ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา ที่ ๑๓๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๙๒๙ - ๑๐๐/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ จึงขอด้วยกฎหมาย

ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา ที่ ๑๓๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไปแล้วเกินสามปี จึงขัดต่อมาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงไม่สามารถออกคำสั่งลงโทษได้ นั้น โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๒ บัญญัติให้ยกเลิกมาตรา ๑๐๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน มาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดซึ่งออกจากราชการ อันมิใช่เพราะเหตุตาย มีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนออกจากราชการว่า ขณะรับราชการได้กระทำหรือละเว้นกระทำการใด อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวน สอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาของผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาก่อนออกจากราชการว่า ในขณะรับราชการได้กระทำความผิดอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้หนึ่งยังมีได้ออกจากราชการ แต่ต้องสั่ง

/ลงโทษ...

ลงโทษภายในสามปี นับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ เห็นว่า แม้ทบทวนบัญญัติดังกล่าวจะบัญญัติให้ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุจะต้องดำเนินการส่งลงโทษทางวินัยแก่อดีตข้าราชการครูหรือ บุคลากรทางการศึกษาที่ถูกกล่าวหาภายในสามปี นับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ แต่เมื่อกระบวนการ ลงโทษทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีได้เสร็จสิ้นลง โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งที่ ๑๓๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการแล้ว ก่อนที่พระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๒ การออกคำสั่งลงโทษจึงต้องบังคับตามมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นกฎหมายใช้บังคับในขณะนั้น ที่บัญญัติว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำหรือละเว้น กระทำการใดที่พึงเห็นได้ว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นกรกล่าวหาเป็นหนังสือ ต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือ ระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาเป็นหนังสือโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณี ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่ เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ แม้ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว เว้นแต่ออกจาก ราชการเพราะตาย ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาตาม มาตรา ๙๕ และดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติในหมวดนี้ต่อไปได้ เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจาก ราชการ เว้นแต่ผลการสอบสวนหรือพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยที่จะต้องลงโทษทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ให้สั่งตโทษ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งปลดผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการ ภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไปแล้วเกินสามปี จึงไม่ใช่การกระทำ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีรับฟังไม่ขึ้น

ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า การไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดี ต่อสู้คดีอย่างเต็มที่ ไม่ได้ไต่สวนพยานต่อหน้าผู้ฟ้องคดี ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีนำพยานเข้า สืบหักล้างพยานของผู้กล่าวหา นั้น เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๑๖/๐๖๔๓ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐ แจ้งผู้ฟ้องคดีให้รับทราบข้อกล่าวหา โดยผู้ฟ้องคดี รับทราบบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาเมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และมีหนังสือลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ซึ่งแจ้งแก้ข้อกล่าวหาแล้ว หากผู้ฟ้องคดีประสงค์จะอ้างพยานบุคคลหรือ พยานหลักฐานใด ย่อมสามารถขอให้องค์คณะพนักงานไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เรียกพยาน หลักฐานหรือไต่สวนพยานบุคคลนั้นได้ แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีมีคำขอเรียกพยานหลักฐาน หรือขอ นำพยานบุคคลเข้าสืบเพิ่มเติมแต่อย่างใด จึงเห็นว่า การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชอบด้วยระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่าด้วยการไต่สวน ข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๕๕ แล้ว ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีรับฟังไม่ขึ้น

/ส่วนที่...

ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า กรณีพิพาทที่เกิดขึ้น อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต ๑ ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีแล้ว โดยเห็นว่าไม่มีมูลความผิด จึงสั่งยุติเรื่อง การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติชี้มูลความผิดในข้อพิพาทเดิมอีกครั้ง จึงเป็นการดำเนินการที่ซ้ำซ้อนในการพิจารณาโทษทางวินัยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น เห็นว่า การดำเนินการทางวินัยของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต ๑ เป็นการปฏิบัติราชการในการบริหารงานบุคคลของเขตพื้นที่การศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งถือเป็นคนละส่วนกับกรณีที่ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงและมีมติชี้มูลความผิดทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดี อันเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนตามมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ได้ให้อำนาจแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และกรณีดังกล่าวไม่ถือว่าเป็นการพิจารณาโทษที่ซ้ำซ้อนแต่อย่างใด จึงไม่อาจยกเอาการสั่งยุติเรื่องในการดำเนินการทางวินัยครั้งก่อนมากล่าวอ้างเพื่อให้หลุดพ้นจากความรับผิดจากกรณีพิพาทนี้ได้ ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจรับฟังได้เช่นกัน

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

นายกมล สกลเดชา
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายสุรเดช พหลภาคย์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายบรรยาย นาคยศ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสิทธิธานต์ สิทธิสุข
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสมฤทธิ์ ไชยวงศ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายคะนิง จันท์สงเคราะห์

